ਮੈਸਰਜ਼ ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਇਨਫਰਾਵੇਚਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

ਬਨਾਮ

ਐੱਮ ਐੱਸ ਮੂਰਥੀ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਈ.ਟੀ.ਸੀ.

(2023 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4049-4053) 15 ਜੂਨ, 2023

[ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਮਿਥਲ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਸੱਟ-ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਸੂਟ - ਫਰਮਾਨ - ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ - ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ

ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ 28.06.1963 ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੋਲਡ: 28.06.1963 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਡਿਕਰੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸਨ, ਸਿਰਫ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਇਤਫਾਕੀਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 28.06.1963 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਖਰੀਦ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦੀਆਂ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਤਫਾਕਿਕ ਖੋਜ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੀ। 28.06.1963 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮਾ-ਫ਼ਰਮਾਨ - ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ - ਪਾਈਗਾਹ ਜਾਇਦਾਦ - ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ

ਕੀ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ **ਪੈਗਾਹ ਗ੍ਰਾਂਟੀ - ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ**

ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਨਤੀਜੇ ਕਿ ਇੱਕ ਪੈਗਾਹ ਗ੍ਰਾਂਟੀ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ, ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ. ਕੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

ਹੋਲਡ: ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 28.06.1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਝਗੜਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਣਾ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ) ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ, ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ 1978 ਵਿੱਚ ਹੀ ਫੈਜ਼ਲ ਪੱਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਸੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 09.04.1980 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਵੇਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ।

** ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 - ਆਰਡਰ XXI, rr. 97-101 - ਜਾਂਚ ਅਧੀਨ**

ਹੋਲਡ ਦਾ ਦਾਇਰਾ: ਆਰਡਰ XXI, ਆਰ.ਆਰ. 97 ਤੋਂ 101, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ., ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਤੀਜੇ ਪੱਖਾਂ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ

ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ/ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਸਹੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

**ਸੂਟ - ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਸੂਟ - ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ - ** ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਹੋਲਡ: ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਭਾਗ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:

1. ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ;

2. ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXVI ਨਿਯਮ 14(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ;

3. ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣਾ,

ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ, 1908 - ਆਰਡਰ XX, ਆਰ.18(2); ਆਰਡਰ XXVI, r.14(3) ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXI, r.35।

ਮੁਕੱਦਮਾ - ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਹੋਲਡ: ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਧਾਰ ਲਈ ਇਤਫਾਕਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਹੋਲਡ:**

1. ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਟ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸੂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਦਈ ਨੇ ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵੰਡ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ। ਇਸ ਲਈ, 28.06.1963 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਇਤਫਾਕੀਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

119 ਅਤੇ 120 ਲਈ || 341-E-H

2. ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ (ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ) ਦੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਭਾਜਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, 28.06.1963 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਵਰਗੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਰੀਨਾ ਬੀਚ (ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ), ਹੁਸੈਨ ਸਾਗਰ (ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ), ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ ਗੇਟ (ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97-101, CPC ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

[ਤੇ 126 || 344-E-H: 345-A]

3. 28.06.1963 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵੇ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਰਗੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੀ। ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਤੀਜੇ ਪੱਖਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ), ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ . ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ/ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਸਹੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

[139 ਲਈ || 348-ਡੀ-ਜੀ]

4. ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1948 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਗੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੰਪਤੀ ਗਿਲੋਟਿਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ 1955 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

[ਪਾਰਸ 159 ਅਤੇ 160 || 355-ਬੀ-ਈ]

5. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ, ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ

'ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

[ਤੋ 166 || 356-F-G]

ਐਨਐਸਐਸ ਨਰਾਇਣ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (2002) 1 SCC 662: [2001] 5 Suppl. SCR 327;

ਵੇਂਕਟਾ ਰੈਡੀ ਬਨਾਮ ਪੇਥੀ ਰੈਡੀ ਏਆਈਆਰ 1963 ਐਸਸੀ 992: [1963] 2 ਸਪਲ. SCR 616;

** ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਰੈਡੀ v. ਰਾਣੀ ਸ਼ੰਕਰਮਾ** AIR 1956 SC 319;

ਸਿਕੰਦਰ ਜਹਾਂ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ AIR 1962 SC 996: [1962] 2 Suppl. SCR 226;

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਹੁਣ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ) ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਕਫ਼ ਬੋਰਡ 2022 ਐਸਸੀਸੀ ਔਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 159;

** ਮੁਹੰਮਦ. ਹਬੀਬੁਲਦੀਨ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਜਗੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ** (1974) 1 SCC 82;

ਰੰਗਮੱਲ v. ਕੁੱਪੁਸਵਾਮੀ (2011) 12 SCC 220 [2011] 6 SCR 835;

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੱਖਣ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ (2000) 10 SCC 592;

ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (2007) 10 SCC 448: [2007] 2 SCR 980 - ਹਵਾਲਾ.

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[2001] 5 Suppl. SCR 327 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 78 ਲਈ

AIR 1956 SC 319 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੈਰਾ 99(vii)

[1962] 2 ਸਪਲ. SCR 226 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੈਰਾ 99(vii)

(1974) 1 SCC 82 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੈਰਾ 99(vii)

[2011] 6 SCR 835 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੈਰਾ 99(ix)

(2000) 10 SCC 592 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 104 ਲਈ

[2007] 2 SCR 980 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 104 ਲਈ

[1963] 2 ਸਪਲ. SCR 616 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 188 ਲਈ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ

2023 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4049-4053

2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54, 56, 57, 58, ਅਤੇ 59 ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 20.12.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਨਾਲ

2023 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4054, 4055-4058, 4059, 4060, 4061-4064, 4065, 4066, 4067, ਅਤੇ 4068-4072।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ

ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ, ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਕੇ.ਐਸ. ਮੂਰਤੀ, ਪੀ.ਵੀ. ਸੁਰੇਂਦਰ ਨਾਥ, ਸੀ.ਐਸ. ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ, ਬੀ. ਆਦਿਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਹੇਮੇਂਦਰਨਾਥ ਰੈੱਡੀ, ਸੀਨੀਅਰ. ਸਲਾਹ।,

ਮਨਦੀਪ ਕਾਲੜਾ, ਐਨ.ਐਮ. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਜਾਹ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਧਿਕਾ ਨਰੂਲਾ, ਸ. ਦਿਵਿਆ ਸਿੰਘ ਪੁੰਡੀਰ, ਰਿਸ਼ਭ ਲੇਖੀ, ਕੁ. ਤਾਨਿਆ ਸਿੰਘ, ਸ. ਅਨੁਸ਼ਨਾ ਸਤਾਪਥੀ, ਆਨੰਦ ਸੰਜੇ ਐਮ. ਨੂਲੀ, ਸੂਰਜ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਨੰਦਾ ਕੁਮਾਰ ਕੇ.ਬੀ., ਸ਼ਿਵ ਸਵਰੂਪ, ਮੈਸਰਜ਼. ਨੁਲੀ ਅਤੇ ਨੂਲੀ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਵੀ.ਐਨ. ਮੂਰਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੀਪਸ਼ਿਖਾ ਸੈਂਸਨਵਾਲ, ਤਦੀਮੱਲਾ ਭਾਸਕਰ ਗੌਥਮ, ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡੀ. ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ, ਏ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਜੂ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ. ਲੇਖਾ ਸੁਧਾਕਰਨ, ਐਸ. ਸੇਂਥਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਵੀ. ਸੇਂਥਿਲ ਕੁਮਾਰ, ਐਮ. ਵੈਂਕਟੇਸੁਲੂ, ਰਾਘਵੇਂਦਰਨ, ਐਮ. ਸ਼੍ਰੀਹਰੀਬਾਬੂ, ਐਮ.ਏ. ਚਿੰਨਸਾਮੀ, ਸ਼੍ਰੀਹਰਸ਼ਾ ਪੀਚਾਰਾ, ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਚੌਧਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੱਲਵੀ, ਦੁਵਵਰੀ ਸੁਬਰਾਮਣਿਆ ਭਾਨੂ, ਵਿਨਾਇਕ ਗੋਇਲ, ਬਾਈਰਾਪਨੇਨੀ ਸੁਯੋਧਨ, ਭਾਰਤ ਜੇ. ਜੋਸ਼ੀ, ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ, ਅਭਿਜੀਤ ਬਾਸੂ, ਮਿਸ. ਤਾਤੀਨੀ ਬਾਸੂ, ਰੋਹਨ ਦੀਵਾਨ, ਬਾਲਾਜੀ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸਨ, ਵੀ.ਵੀ.ਐੱਸ. ਰਾਓ, ਕੇ.ਐੱਸ. ਮੂਰਤੀ, ਮੁੱਲਾਪੁੜੀ ਰਾਮਬਾਬੂ, ਕੇ. ਵੈਂਕਟ ਰਾਓ, ਮੈਸਰਜ਼. ਐੱਮ. ਰਾਮਬਾਬੂ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਰਜਨੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਝਾਅ, ਮਿਸ. ਜੈਸਮੀਨ ਡਮਕੇਵਾਲਾ, ਸ. ਅਨੂ ਗੁਪਤਾ, ਕੌਸ਼ਲ ਯਾਦਵ, ਨੰਦਲਾਲ ਕੁਮਾਰ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਕੁ. ਯਸ਼ੋਦਾ ਕਟਿਆਰ, ਅਰਜੁਨ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ, ਰਿਤੁਲ ਟੰਡਨ, ਰਾਮ ਕਿਸ਼ੋਰ **ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ, ਨਮਿਤ ਸਕਸੈਨਾ, ਅਵਨੀਸ਼ ਮੈਥਾਨੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਰੈਡੀ, ਸ਼ਿਵਮ ਰਘੂਵੰਸ਼ੀ, ਮਿਸ. ਸਿੱਖਿਆ ਆਸ਼ਰ, ਸੁਯਸ਼ ਵਿਆਸ, ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ, ਨਿਵੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਕੁ. ਸੁਦਿਤੀ ਸਿੰਘ, ਨਿਤੀਸ਼ ਰਾਏ, ਪੀਯੂਸ਼ ਟੋਂਕ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਵੀ. ਰਾਮਾਸੁਬਰਾਮਣੀਅਨ, ਜੇ.

2022 ਦੀ ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 19266 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

1. ਦੇਰੀ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

2. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ, ਸਿਵਲ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਚ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਈਆਂ ਹਨ।

4. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ (ਅਤੇ ਜੋ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ), ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ. ਆਦਿਨਾਰਾਇਣ ਰਾਓ, ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦਰ ਉਦੈ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ। , ਸਿੱਖੇ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਤੋਸ਼ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ (ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ) ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਐਸ. ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਐਸ. ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮੇਂਦਰਨਾਥ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਸ. ਮੂਰਤੀ, ਤੀਜੇ ਪੱਖਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਇੱਕ ਐਸੇਟ ਰੀਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਿੱਖੇ।

ਪਿਛੋਕੜ ਦੇ ਤੱਥ

5. ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਇੱਕ ਰਿਆਸਤ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ 18.09.1948 ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ "ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੋਲੋ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਿਜ਼ਾਮ ਇਸ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਸਿਰਫ 20ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣੂ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖਿਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ "ਪੈਗਾਹ ਜਾਇਦਾਦ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੱਥ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਪੈਗਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨੂੰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਪੈਗਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਝਗੜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ, ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਝਾਤ ਮਾਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

6. ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੀਰ-ਕਮਰ-ਉਦ-ਦੀਨ ਖ਼ਾਨ (ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਸਫ਼ ਜਾਹ ਦਾ ਖ਼ਿਤਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) ਮੁਗ਼ਲਾਂ ਦੇ ਜਗੀਰੂ ਸਰਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ 1713 ਤੋਂ 1721 ਤੱਕ ਦੱਖਣ ਦਾ ਗਵਰਨਰ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਆਸਫ਼ ਜਾਹੀ ਖ਼ਾਨਦਾਨ

7. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗ੍ਰਿਬਲ ਦੁਆਰਾ "ਦੱਖਣ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ" ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਆਸਫ ਜਾਹ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਲਿਆਇਆ, ਜੋ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਮਤ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਫੌਜੀ ਕਾਰਜਕਾਲ 'ਤੇ ਜਾਗੀਰਾਂ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਰਨੈਲਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲੀਆ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਵਜੋਂ ਜਗੀਰਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਫੌਜੀ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

8. ਮੁਸਲਿਮ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹੰਮਦ ਅਬੁਲ ਖੈਰ ਖਾਨ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸੀ ਜੋ ਅਵਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਆਗਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਲਈ ਵਸਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਈ ਅਹਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਸੀ। ਆਖਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ "ਇਮਾਮ ਜੰਗ" ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ "6000 ਘੋੜਸਵਾਰਾਂ ਦਾ ਕਮਾਂਡਰ" ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1751 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਉਸਦਾ ਪੁੱਤਰ, ਅਬੁਲ ਫਤਿਹ ਖਾਂ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ-ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਸੀ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਫਲ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਅਤੇ ਸੰਦਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਧ ਗਈ।

9. ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਸਾਲ 1198 ਐਚ. (1784 ਈ.) ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਲਗਭਗ ਮੇਲ ਖਾਂਦੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ, ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਪਾਈਗਾਹ ਅਸਟੇਟ ਕਹਾਉਂਦੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਲੀ ਖਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪਰਵਾਨਾ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ, ਫਖਰੂਦੀਨ ਖਾਨ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾਬਾਲਗ ਸੀ, ਨੂੰ 1205 ਹਿ: ਵਿਚ ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਲਗਭਗ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਗਰਾਂਟ ਪੈਗਹਾ ਗਰਾਂਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

10. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, 1198 ਅਤੇ 1205 H. ਦੇ ਪਰਵਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ "ਪਾਈਗਾਹ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਫੌਜ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਬੁਲ ਫਤਿਹ ਖਾਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। 1253 ਹਿ. ਵਿਚ, ਫਖਰੂਦੀਨ ਖਾਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਇਕ ਨਿਯਮਤ ਸਨਾਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਸਨਦ ਪੈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੈ। ਇਸ ਸਨਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਹ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪਾਈਗਾਹ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਬੋਝ ਸਨ।

12. ਫਖਰੂਦੀਨ ਖਾਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, 1863 ਈ. ਵਿੱਚ ਮਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜੀਵਿਤ ਪੁੱਤਰ, ਰਫੀਉਦੀਨ ਖਾਨ, ਜੋ ਮਰਹੂਮ ਨਿਜ਼ਾਮ ਮੀਰ ਮਹਿਬੂਬ ਅਲੀ ਖਾਨ ਦੀ

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਰ ਸਲਾਰ ਜੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ ਦਾ ਸਹਿ-ਰੀਜੈਂਟ ਸੀ। ਰਫ਼ੀਉੱਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਰਫ਼ੀਉੱਦੀਨ ਖ਼ਾਨ, ਉਸਦੇ ਭਰਾ, ਅਤੇ ਰਫ਼ੀਉੱਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਰਾ, ਸੁਲਤਾਨੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਮੋਤਾਸ਼ਿਮ-ਉਦ-ਦੌਲਾ ਅਤੇ ਬਸ਼ੀਰ-ਉਦ-ਦੌਲਾ (ਸਰ ਅਸਮਾਨ ਜਾਹ) ਵਿਚਕਾਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। . ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਝਗੜੇ ਸੁਲਝੇ, ਮੋਤਾਸ਼ਿਮ-ਉਦ-ਦੌਲਾ ਅਤੇ ਰਸ਼ੀਦੁਦੀਨ ਖਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਆਖ਼ਰਕਾਰ, 1882 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ, ਸਰ ਸਲਾਰ ਜੰਗ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਅਸਮਾਨ ਜਾਹ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਸ਼ੀਬੁਦੀਨ ਖਾਨ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰ-ਉਲ-ਉਮਾਰਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਗਾਹ ਤਾਲੁਕਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਅਸਮਾਨ ਜਾਹ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਿਸਟਰ ਰਿਡਸਡੇਲ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਪੈਗਾਹ ਤਾਲੁਕਾ ਨੂੰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰ-ਉਲ-ਉਮਾਰਾ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 1878 ਈ. ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਵੰਡ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੂਲ ਪੈਗਾਹ ਅਸਟੇਟ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਜਿਸਨੂੰ ਅਸਮਾਨ ਜਾਹੀ ਪੈਗਾਹ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹੀ ਪੈਗਾਹ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰ-ਉਲ-ਉਮਰਾਹੀ ਪੈਗਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

13. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਮਾਨ ਜਾਹ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਅਤੇ ਵਿਕਾਰ-ਉਲ-ਉਮਾਰਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਇਹ ਪੈਗਾਹ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਮਦਰਾਸ ਰਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਯੂ.ਪੀ. ਦੀਆਂ ਤਾਲੁਕਦਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਜ਼ਿਮੀਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਅਵਧ ਦੇ ਤਾਲੁਕਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਜਗੀਰਦਾਰ ਸਿਰਫ ਜੀਵਨ ਭਰ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਗ੍ਰਾਂਟ, ਕ੍ਰਾਊਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਾਈਗਾਹ ਅਸਟੇਟ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਕੇਸ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਪੈਗਾਹ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਬੋਝ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਨਿਜ਼ਾਮ ਫੌਜੀ ਬੋਝ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਾਈਗਾਹ ਜਾਗੀਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਦਰਦ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਉਹ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

14. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਾਗੀਰਾਂ ਵਾਂਗ ਪੈਗਾਹਾਂ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਟੁੱਟ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਕਈ ਵੰਡੀਆਂ ਜੋ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ। 12

ਰਜਬ 1337 ਹਿ. (12-4-1919) ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਗਾਹ ਦੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਸੀ।

15. ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਾਈਗਾਹ ਜਾਗੀਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਸਨ, ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗੀਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੋਕਦੀ ਸੀ।

16. ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਗੀਰਾਂ ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਵੀ, ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੈਗਾਹ ਧਾਰਕ (ਪਾਈਗਾਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ) ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ। , ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹੇਜ ਇੰਥੇਜ਼ਾਮ ਜਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜੂਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਹੇਜ ਇੰਥੇਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਇੱਥੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਰੀਅਤ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

17. ਪਾਈਗਾਹ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੈਗਾਹ ਤਾਲੁਕਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕੁਝ ਜਾਤ ਜਾਗੀਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਹ ਵੀ ਆਖਰਕਾਰ ਪੈਗਾਹ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਕ ਅਮੀਰ ਸੀ, ਅਸਲ ਗ੍ਰਾਂਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਰਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਵਿਰਾਸਤ ਦੁਆਰਾ, ਬੇਸ਼ੱਕ, ਅਮੀਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਲੀਏ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਖਰਚੇ। ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮੀਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸਾ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ੇਅਰ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਸਰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਅਤੇ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੱਕ, ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕੋ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੈ ਸਕਦੇ ਸਨ।

18. ਆਮਦਨ ਦੇ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਮਨਮਾਨੇ ਅਤੇ ਮਨਘੜਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਕਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ। ਸਰ ਬਰੇਨ ਐਗਰਟਨ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਹੋਰ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, (2) ਰੀਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ (3) ਡਿਕਸਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ। ਸ਼ਾਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਫ਼ਰ ਜੰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ, ਪਰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਗਾਹ ਲਈ ਕੋਈ ਅਮੀਰ ਨਹੀਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

24. ਜਦੋਂ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ B ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ A ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਅਤੇ 25 ਸਤੰਬਰ, 1948 ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ 25 ਜੁਲਾਈ, 1947 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਦੋ ਬੇਟੀਆਂ, ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ, ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਜੀਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ 25 ਫਰਵਰੀ, 1948 ਦੀ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ, ਜਾਇਦਾਦ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ। ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 1955 ਤੱਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਐਬੋਲੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਜਾਗੀਰ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1358 ਐੱਫ.

25. 1959 ਵਿੱਚ, ਨਵਾਬ ਉਸਮਾਨ ਅਲੀ ਖਾਨ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਨਵਾਬ ਮੁਕਰਰਮ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ, ਆਖਰੀ ਨਿਜ਼ਾਮ, ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਸੀ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ। ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
ਕਮੇਟੀ, (2) ਸੀਲੈਂਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਤੇ (3) ਰੀਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ।

24. ਇਹਨਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 17 ਜਨਵਰੀ 1929 (5 ਸ਼ਾਹਬਾਨ 1347 H) ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਕੋਲ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾ ਸਮਰੱਥਾ ਸੀ: (i) ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਵਜੋਂ, (ii) ਸਰਫ-ਏ-ਖਾਸ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ, ਅਤੇ (iii) ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਵਜੋਂ। ਪਰਿਵਾਰ।

25. ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ "ਜੋ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਲੇਖ ਜਾਂ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ। , ਅਤੇ ਇਹ ਮਟਰੁਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਂਗ ਵੰਡ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।"

26. ਆਰਡਰ II ਵਿੱਚ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਤਿਹਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਭਾਵ, ਪੈਗਾਹ ਅਮੀਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚਿਆ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ। -ਤੀਜਾ ਹੋਰ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ।

27. ਆਰਡਰ III ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਵਸਤੂਆਂ, ਜੋ ਕਿ, ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਤੋਂ ਪਾਈਗਾਹ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਨ, ਜਾਂ ਹਨ। ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਅਮੀਰ ਕੋਲ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ। ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਅਮੀਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ, ਗਹਿਣੇ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਮੀਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਲਈ। ਆਰਡਰ III ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਬਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

28. ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਆਰਡਰ III, ਪੈਰਾ 2 ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ, ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਅਤੇ ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ, ਉਸ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਵਾਰਸ ਸਨ, ਜੋ, ਜੇ ਜਿਉਂਦੇ ਤਾਂ, ਇਕ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦੇ- ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹੀ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ।

29. ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨਵਾਬ ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 17 ਜਨਵਰੀ 1929 ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੈਗਾਹ ਕਮੇਟੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਿੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਜੋ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਾਈਗਾਹ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਖਰੀਦਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਕੁਝ ਬਚਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਸਨ (7) ਪਾਈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ (2) ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਵਸਤੂਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ। ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਤੋਂ ਪਾਈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਜਾਂ ਪੈਗਾਹਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਅਮੀਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਜੋਂ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਨਵਾਬ ਸਰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ, ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਸਮੇਤ, ਦੀ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਵੰਡਣਯੋਗ, ਨਿਰਵਿਘਨ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਇਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਨਿਗਰਾਨ ਅਤੇ ਟਰੱਸਟੀ ਸੀ।

30. ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਵੀਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹੌਲ ਬਦਲ ਗਿਆ, ਅਤੇ 15.08.1949 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ (1358 ਦੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ

ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰ. 169) ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਜਗੀਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਜਗੀਰਾਂ ਅਤੇ ਜਗੀਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਜਗੀਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਅਤੇ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਬਦਲੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜੋ ਜਾਗੀਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

31. ਸਾਲ 1955-56 ਵਿੱਚ ਦਿਲਦਾਰ-ਉਨ-ਨਿਸਾ ਬੇਗਮ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਜੋ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ, ਨੇ 1955-56 ਦੇ ਓ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 41 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ (i) ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਉਹ 29/2944 ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਓ.ਐਸ. 1955 ਦਾ ਨੰਬਰ 41 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਵਾਬ ਜ਼ਫ਼ਰ ਜੰਗ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਾਰਸਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਨਵਾਬ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। (ਨਵਾਬ ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਅਤੇ ਨਵਾਬ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ)। ਸਟੀਕ ਹੋਣ ਲਈ, ਨਵਾਬ ਜ਼ਫ਼ਰ ਜੰਗ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ (2) ਮੁਦਈ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ (ii) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ।

ਨੰ: 1-35 ਅਤੇ 44-49। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਵਾਬ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 36-42 ਅਤੇ 50 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 43 ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਾਗੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਜਗੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ 43 ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 43। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਬੇਕਾਬੂ ਅਨੁਪਾਤ ਤੱਕ ਵਧ ਗਈ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਕਾਰਕ ਜੋ ਅਸੀਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੇਖਾਂਗੇ।

32. ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਨ:-

"ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ: -

(a) ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰ (b) ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (12) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 43 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਮਰਹੂਮ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਮਥਰੂਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ 29/2944ਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ;

(ਬੀ) ਉਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਚਾਰਜ ਲੈਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਰਿਸੀਵਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡਣਾ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ;

(c) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਪਰੋਕਤ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੇਸਨੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 43 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਅਤੇ

(d) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ, ਵੱਖ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ। ਜੇਕਰ ਮਥਰੂਕਾ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਅਲੱਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਡੈਬਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਮੁਦਈ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਥਰੂਕਾ ਅਸਟੇਟ ਤੋਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ।

ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਹਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਜੋ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ।"

33. ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਸਮਝਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕਢਵਾਉਣਾ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾ (ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ) ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 13 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 24(1)(b)(i) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਵੰਬਰ 1956 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਜੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਾਲ 1955-56 ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲਾ ਸਾਲ 1958 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ 1958 ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 14 ਵਜੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

34. ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਉਤਪੱਤੀ 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਲੱਭੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰੇ 6 ਤੋਂ 17 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ: -

"6. 1320-H ਵਿੱਚ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਾ ਤਾਂ ਪੈਗਾਹ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਥਰੂਕਾ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦਾ

ਪੈਗਾਹ ਅਸਟੇਟ ਜਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਜ਼ਾਮ ਹੋਰ ਵੰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪੁਰਾਤਨ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਮਿਤੀ 11" ਰਜਬ 1337H, 8 ਖੁਰਦਾਦ 1328 ਫਸਲੀ ਅਤੇ 5 ਸ਼ਬਾਨ 1347 H, 15 ਇਸਫੰਦਰ 1338 ਫਸਲੀ (17, 1.1929) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ। ਉਕਤ ਦੋ ਫਾਰਮਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਇਸ ਨਾਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ II ਅਤੇ III ਮਾਰਕ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

7. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਹੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਹਨ:

(1) ਏਗਰਟਨ ਕਮੇਟੀ,

(2) ਗਲੈਂਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਅਤੇ

(3) ਰੇਲੀ ਕਮਿਸ਼ਨ

ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮਹਾਂਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਪੈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 17-1-1929 ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਫਰਮਾਨ (III supra ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ) ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 17-1-1929 (ਮਾਰਕ III) ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ:-

"ਜੋ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜਾਂ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ (ਮਥਰੂਕਾ) ਵਜੋਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। "

9. ਐਚ.ਈ.ਐਚ. ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਆਰਡਰ III ਪੈਰਾ 9 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫਰਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ:-

"ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਵਸਤੂਆਂ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ (ਫਰਮਾਨ ਪੈਰਾ 2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਨ, ਜਾਂ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਪਾਈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਈਗਾਹ ਅਮੀਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ, ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਪੈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਸਥਾਈ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਧਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਅਮੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮੰਨਦਾ ਹੈ।"

10. ਆਰਡਰ III ਵਿੱਚ, ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਪੈਰਾ (2) (III supra ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ), H.E.H. ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਤੇ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ: - "ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੈਗਾਹ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ (ਮਾਥਰੂਕਾ) ਵਜੋਂ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਬਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵੀ ਉਸੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਨਵਾਬ ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਕਮੇਟੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ 1929 ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਫਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖੋਜ ਇਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਪੈਗਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਜੋ ਪੈਰਾ (2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦੀ ਨਾ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਹਿੱਸਾ।

11. ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈਗਾਹ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਂ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ:

(ਏ) ਪਾਈਗਾਹ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਇਮਾਰਤਾਂ,

(ਬੀ) ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰ, ਗਹਿਣੇ, ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਵਸਤੂਆਂ ਜੋ ਪੈਗਾਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਪਾਈਗਾਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਜੋਂ ਪਾਈਗਾਹ ਅਮੀਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

12. ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 5 ਸ਼ਬਾਨ 1347 H (17-1-1929-ਏ.ਡੀ.) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, H.E.H. ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਥੁਰਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਏ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਅਤੇ ਮਾਰਕ IV ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ IV(a) O.S.Rs ਦੇ ਲਗਭਗ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹਨ। 652058-2-0, ਅਤੇ ਉਹ ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ 11 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰਾਂ, ਗਹਿਣਿਆਂ, ਅਤੇ ਦੁਰਲੱਭ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਖ਼ਰੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ, ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਰਕਾਰੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਿਰਾਸਤ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ. 43. ਮੁਦਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਓ.ਐਸ. ਵਿਖੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਕਦਰ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪੂਰੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

13. 15 ਅਗਸਤ 1949 ਤੋਂ, 15 ਅਗਸਤ 1949 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਪੈਗਾਹ ਸਮੇਤ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜਗੀਰਾਂ, ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲੇਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਨੰ. 69 ਦੁਆਰਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਫ਼ੁਰਮਾਨਾਂ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਆਪਰੇਟਿਵ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਸਵਰਗੀ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਥੁਰਕਾ ਅਸਟੇਟ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਸਦੇ 29/2944ਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਈ, ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ O.S. ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। 7408-1-1 ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਅਤੇ IV(a) ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ O.S ਦੇ ਕੁੱਲ ਅਸਥਾਈ ਮੁੱਲ ਦੇ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੁ. 752058-20 ਹੈ।

14. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ 15 ਅਗਸਤ 1949 ਨੂੰ ਹੈਦਰਾਬਾਦ-ਡੀ.ਐਨ. ਵਿਖੇ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਐਚ.ਈ.ਐਚ. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਅਤੇ IV(a) ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ (ਬੀ) ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਕੋਲ ਸਨ। , ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ, ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 43 ਦੇ ਨਾਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 14 ਅਤੇ 15 ਅਗਸਤ 1955 ਨੂੰ ਐਤਵਾਰ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਛੁੱਟੀਆਂ ਸਨ।

15. ਮੁਦਈ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸਾਂ ਅਤੇ O.S.Rs 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। 7405-1-1, ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਅਤੇ IV(a), ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਓ.ਐੱਸ. ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। 562-7-0, ਅਤੇ ਵੰਡਣਯੋਗ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਵਾਧੂ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

16. ਮੁਦਈ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕੀਮਤੀ ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਬਰਾਬਰ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਮਥਰੂਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਪਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ 29/2944 ਦੇ

ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ।

17. ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ, ਇਸ ਵੰਡ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 36 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਰੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।"

35. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਾਲ 1957 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੈਰੇ 17A ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 29 ਅਤੇ 30 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ IV। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲ 1958 ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਦੋ ਵਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਰੇ 17B, 17C, ਅਤੇ 17D ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 53 ਅਤੇ 55 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

36. ਮੁਦਈ ਦੇ ਇਹ ਪੈਰੇ 17A, 17B, 17C, ਅਤੇ 17D ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢੇ ਗਏ ਹਨ:-

"17A. ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚੀ ਨੰਬਰ 4 ਦੇ ਲੜੀ ਨੰਬਰ 29 ਅਤੇ 30, ਜ਼ਮੁਤਾਨਪੁਰ ਰਾਮਧਨ ਚੌਧਰੀ, ਅਤੇ ਨਜੀਬ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਟਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦਾਂ। ਬਾਗ ਮਿਸਬਾਹੁਦੀਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵਾਂ ਨਾਬਾਲਗਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਆ ਸਰਪ੍ਰਸਤ ਹਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਜਵਾਬ (ਪੈਰਾ 17A ਮਿਤੀ 20.9.57 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ)

17 ਬੀ. ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 4 ਦੇ ਆਈਟਮਾਂ ਨੰ: 37 ਅਤੇ 40 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 4 ਏ ਦੇ ਨੰ: 13 ਤੋਂ 15 ਵਿਚ ਦਰਜ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਕਤ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਦੇ ਲਾਭ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ

ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ 80 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

17 ਸੀ. ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਬਲ ਰਾਜ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 54 ਬਾਗ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਾਹ ਵਾਲੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਸਣੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਵੀ. 25.1.58 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ।

17 ਡੀ. ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ IVA ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ IV ਆਈਟਮ ਨੰ: 16 ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ ਨੰ. 35 ਅਤੇ 36 ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ।

(ਅਚੱਲ) ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹਨ, ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ ਉਕਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਉਕਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 80 ਸੀਪੀਸੀ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਪਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਠੋਸ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। (4.10.58 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)।

37. ਸਾਲ 1961 ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। ਉਕਤ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਮੁਦਈ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 1, 5, 6, 7, 9, 11-14, 16-34, 35, 36, 37, 40-42, 44, 45 ਸਨ। , 46, 48, 49-52, 56-62, 90-94, 97, 99, ਅਤੇ 100। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਮੁਦਈ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਦਿਲਦਾਰ-ਉਨ-ਨਿਸਾ ਬੇਗਮ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 38 ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਵਜੋਂ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮੁਦਈ ਸਨ।

38. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਆਰਡਰ XXIII ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 1961 ਦੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 264 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 1961 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 264 ਵਿੱਚ

ਮੰਗੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਿਲਚਸਪ ਪੜ੍ਹਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: -

"ਆਰਡਰ 23, ਨਿਯਮ 3, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1) ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 18 ਅਤੇ 19 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਵਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ।

iii) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1, 51, 52, ਅਤੇ 42 ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਰੇ 4, 7, 9 ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

IV) ਸ਼੍ਰੀ ਹਫੀਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਖਾਨ, ਰਿਟਾਇਰਡ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਫਤਿਹ ਸੁਲਤਾਨ ਲੇਨ, ਨਾਮਪਲੀ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਨੂੰ 39 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨਾ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 1, 2, 5 ਤੋਂ 18, 21 ਤੋਂ 29, 33, 34, 36 ਤੋਂ 43, 47, 49 ਤੋਂ 55, 77, 78 ਅਤੇ 95 ਤੋਂ 97 ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਬਾਕੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 3, 4, 19, 29 ਤੋਂ 32, 35, ਅਤੇ 48 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

40. ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੁੱਦੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ। ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਮੁੱਦੇ ਵੀ ਸਨ।

41. ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 14 (ਈ) ਅਤੇ 21 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

42. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ 11 ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2, 8, 10, 15, 17, 41, 43, 47, 56 ਤੋਂ 62, 86, 87, ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ। 88. ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 12 ਅਤੇ 13, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 48 ਅਤੇ 49, ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 97 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 39 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਛੇ ਗਵਾਹਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ: 5 ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਚਾਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। .

43. ਮੁਦਈ ਦੇ ਪਾਸੇ, 30 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P.1 ਤੋਂ P.30 ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 52 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D.1(1) ਤੋਂ

D.1(52) ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ।

44. ਆਖਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਬੈਠੇ ਹੋਏ, 28.06.1963 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXIII ਨਿਯਮ 3 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ, ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜੋ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਸਨ। ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ: -

(1) ਉਹ ਗੁਣ।

(a) 26, 29, 30, 34, 35, ਅਤੇ 36 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਅਤੇ ਮਿਉਂਸਪਲ ਨੰਬਰ 28 ਅਤੇ 29 ਵਿਚਲੇ ਮਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਨੰਬਰ 37/59 ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ "ਏ" ਵਿਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੂਚੀ IV ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 22;

(ਬੀ) ਲੱਲਾਗੁੜਾ ਵਿਖੇ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਬਾਗ;

(c) ਬਾਰਾਂਦਰੀ (ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਲੀਗਮਪੱਲੀ ਗਾਰਡਨ (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 27) ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਪੇਂਟਿੰਗਾਂ, ਝੰਡੇ, ਅਤੇ ਫਰਨੀਚਰ ਅਨੁਸੂਚੀ IV-B ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ;

(d) ਅਨੁਸੂਚੀ IV-B ਦੇ ਭਾਗ-II ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਹਥਿਆਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਜਿਸਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਕ 16 ਅਤੇ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(e) ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਲੇਖ, ਅਨੁਸੂਚੀ IV-B ਦੀ ਉਪ-ਆਈਟਮ I, ਜਿਵੇਂ ਕਿ Exe P-10 ਅਤੇ P-12 ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਜਗੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(f) ਅਨੁਸੂਚੀ IV-H ਦੀ ਉਪ-ਆਈਟਮ II ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਜੋ ਜਾਗੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ Ex.P-9 ਅਧੀਨ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ

(g) Ex.P-8 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਗਹਿਣੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਵਸਤੂ ਸੂਚੀ

ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਐਕਸ.ਪੀ.-30 ਮਿਤੀ 5 ਸ਼ੱਬਾਨ, 1347 ਐਚ. ਦੇ ਪੈਰਾ-2 ਅਤੇ ਉਸੇ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਦੇ ਆਰਡਰ 3 ਕਲਾਜ਼ 9 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੇਰ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ;

(2) ਇਹ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 37 ਅਤੇ 40 ਵੀ ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ;

(3) ਉਹ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ 1 (ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਤੋਂ 35, 44 ਤੋਂ 49, 51, 52, 56 ਤੋਂ 62, 90, 94, 98, 100, ਅਤੇ 102 ਤੋਂ 112 ਤੱਕ ਜ਼ਫ਼ਰ ਜੰਗ ਰਾਹੀਂ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲੜੀ, ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ 36, 37, 39 ਤੋਂ 42, 50, 97, 99, ਅਤੇ 113 ਤੋਂ 118 ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵਾਰਸ ਹਨ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ II ਵਿੱਚ;

(4) ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਹ ਵੀ ਜੋ ਜਜਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ IV ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ 51, 52, ਅਤੇ 102 ਤੋਂ 112 ⅓ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਾਕੀ 2/ ਵਿੱਚ ਤੀਜਾ, ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਇੱਕ ਅੱਧ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ 51, 52, ਅਤੇ 102 ਤੋਂ 112 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਦੇ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ III ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ।

(5) ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਪੀ. ਰਾਮ ਸ਼ਾਹ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਉਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਦੇਵੇਗਾ। ;

(6) ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਤੋਂ ਲੇਖੇ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ;

(a) ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਬੱਚਤ, ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 37 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ, 1950 ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਮਿਤੀ 26-11-1961 ਤੱਕ, ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਸੀ;

(b) ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੇ 51 ਤੋਂ 53 ਤੱਕ ਆਈਟਮਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ;

(c) ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰ. 40 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਖਰਚੇ;

(d) ਬਾਗ਼ ਲਿੰਗਮਪੱਲੀ (ਆਈਟਮ ਨੰ. 27) ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ, ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਅੰਕ ਨੰ.22 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ;

(7) ਸੰਪੱਤੀ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ 9, 10, 11, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 24, 25, 30, 31, 32, 40, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ। 42, 48, 49, 62, ਅਤੇ 93 ਅਨੁਬੰਧ V ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ;

(8) ਬਚਾਓ ਪੱਖ 86-88 ਮਿਉਂਸਪਲ ਨੰਬਰ III C-113 ਤੋਂ 120, ਜੋ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰ. 45 ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਵਾਲੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਰਦੇਸੀ ਹਨ; 420 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਵਾਲੇ ਸ਼ਾਹ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਨੰ. 20-3-842; ਘਰ ਦਾ ਬੈਰਿੰਗ ਨੰਬਰ 2-2-722 ਅਤੇ ਟਿਨਸ਼ੈੱਡ ਨੰਬਰ 2-2-723 ਸ਼ਿਬਲੀ ਗੰਜ (ਦੋਵੇਂ ਰੱਥ ਖਾਨਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ); ਅਤੇ ਬੱਗੀ ਖਾਨਾ, ਸ਼ਿਬਲੀ ਗੰਜ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਮਿਉਂਸਪਲ ਨੰਬਰ 2-3-184, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਦੇਸੀਆਂ ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਪਰਦੇਸੀ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 10, ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਕੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੇ ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 600/- ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ।

ਮੁਦਈ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰਚੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ।

ਕੋਰਟ ਫ਼ੀਸ ਉਦੋਂ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਿਸੀਵਰ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜੋ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ 2 ਅਤੇ 39, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 22 ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 26 ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 28 ਅਤੇ 29; ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 34 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ 2 ਤੋਂ 4, 10 ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ, 47, 94, ਅਤੇ 98 ਜ਼ਫ਼ਰ ਜੰਗ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਜੋਂ, ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਬੰਧ III ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੇ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੇਅਰ ਅਲਾਟ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਪਰਦੇਸੀ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ 119, 120, ਅਤੇ 121 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 77 ਦੀ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਵੱਖੋ-

ਵੱਖਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਵੰਡ ਕੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਦੇ 41 ਅਤੇ 49 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਦੇਸੀ।

ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ(5) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਵੰਡੇਗਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।"

45. ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਪੰਜ ਅਨੁਬੰਧ ਸਨ। ਅਨੁਸੂਚੀ-I ਵਿੱਚ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹਿੱਸੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਅਨੁਸੂਚੀ-II ਵਿੱਚ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਨੁਬੰਧ-III ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ੇਅਰਰਾਂ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸ਼ੇਅਰ ਦੀ ਰਕਮ ਦਰਸਾਈ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ-IV ਵਿੱਚ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜੋ ਮਰਹੂਮ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਟਰੂਕਾ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਲਾਇੰਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਨੁਬੰਧ V ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਹੱਦ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

46. ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ 1958 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਜੀਬ ਅਤੇ ਉਤਸੁਕ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਈਚਾਰਾ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਹੀ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੋਵੇਂ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਤਸੁਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਪਲੇਇੰਟ ਸ਼ਡਿਊਲ IV ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਮੁਦਈ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ 28.06.1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਪਲੇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV, IV (a), ਅਤੇ ਸੂਚੀਆਂ A, A-2, A-3, ਅਤੇ A-4 ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਆਈਟਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਜਨਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 37/59 ਦਾ। ਇਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦਾ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਾਂ:

"ਅਨੈਕਸਚਰ IV ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜੋ ਮਰਹੂਮ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਟਰੂਕਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

1 ਐੱਸ. ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਆਈਟਮ ਨੰ.
ਪਲਾਇੰਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV
2. ਵਰਣਨ ਮਹੱਲੇ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦਾ ਨਾਮ
1.ਕੋਟਿਕਾ ਬੰਗਾਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਰਾ ਦਰੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਮਕਾਨ ਨੰ. III C- 3-1060. ਸ਼ਾਹ ਗੰਜ
2.ਇਸ਼ਰਤ ਮਾਹਲ, ਹਾਊਸ ਨੰ. III C-3-1
3.ਦੀਵਾਨ ਖਾਨਾ, ਮਕਾਨ ਨੰ: III -C-3-1040
4.ਛੋਟਾ ਮਹਿਲ ਨੰ.1, ਮਕਾਨ ਨੰ: II ਸੀ-3-140,
5.ਨਯਾ ਮਹਿਲ ਹਾਊਸ ਨੰ. III C-3-1053/13
6.ਇਮਾਰਤਾਂ ਵਾਲਾ ਖਾਨਾ ਬਾਗ। ਮਕਾਨ ਨੰ. III ਸੀ-3-139.
7. ਡਿਉੜੀ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਹਾਊਸ ਨੰ.111-ਸੀ-3-1059 ਅਤੇ 1066
8. ਨਵਾਜ਼ਿਸ਼ ਮਹਿਲ ਨੰ.III-ਸੀ-3-123/5 ਮਕਾਨ
9. ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਮਹਿਲ ਹਾਊਸ ਨੰ. IIIC-3-123/1
10. ਇਮਾਰਤੀ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲਾ ਫਰੀਦ ਬਾਗ ਮਕਾਨ ਨੰ. IIIC-3 123/3 ਅਤੇ 123/4
11. ਨੁਬਾਰਕ ਮਹਿਲ ਹਾਊਸ ਨੰ.III C-3-1059/12 ਸ਼ਾਹ ਗੰਜ
12. ਕੋਤਰ ਕਾ ਮੱਕਨ, ਮਿਲਟਰੀ ਗਾਰਡ ਕੁਆਟਰ। ਮਕਾਨ ਨੰ: 111 ਸੀ-3-121
13. ਖਾਸ ਮਹਿਲ ਹਾਊਸ ਨੰਬਰ ШC-3-1059/3 IIIC-3-1059/4 ШC-3-1059/6 HIC-3-1059/7 IIC-3-1059/9
14. ਕੋਟਰ ਹਾਲ, III C-3-1040
15.
ਬੰਗਾਲਾ ਨਾਗਪੰਚਮੀ 11 ਸੀ-
16. ਪਿਆਰੇ ਸਾਰਾਹ III C-3-1059/2
17. ਚੋਟਲ ਮਹਿਲ (ਨੰ.2) III C- 3-1059/1
18. ਜਿਲੇ ਖਾਨਾ III C-3-1059/8
19. ਛਪਾਲਾ ਖਾਨਾ, III C-30- 1059/10
20. ਕਲੱਬ ਕਾ ਮੱਕਨ III ਸੀ-3- 1059/11
21. ਇਸ਼ਰਥ ਮਹਿਲ ਹਾਊਸ ਨੰ III ਦੇ ਪਿੱਛੇ C-3-1
22. ਡਿਉੜੀ ਬਹਾਦੁਰ ਜੰਗ ਹਾਊਸ ਨੰ: ਸੀ-3-27

23. ਦੀਓਦੀ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ। III C-3-23.
24.ਚਿੰਨੀ ਖਾਨਾ III C-3-1040/1
25.ਕੁਤੁਬ ਖਾਨਾ III C-3-nil
26.ਲਿੰਗਮਪੱਲੀ ਗਾਰਡਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਕੁਝ ਛੋਟੇ ਕੁਆਰਟਰ ਹਨ, ਖੇਤਰ ਦੀ ਕੰਧ ਦੇ ਅੰਦਰ 53 ਏਕੜ ਅਤੇ ਕੰਧ ਦੇ ਬਾਹਰ 77 ਏਕੜ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਨੰ.200; ਲਿੰਗਮਪੱਲੀ, ਤਾਲੁਕ ਗਰਬੀ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਨੰਬਰ ਏ-9- 1138, ਪੁਰਾਣੀ ਸੜਕ 'ਤੇ ਪਿੰਡ ਮੁਹੱਲਾ ਲਿੰਗਮਪੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਦਿਕਮੇਟ
27. ਮੁਹੱਲਾ ਚਿੱਕੜਪੱਲੀ ਵਹੀਦ ਬਾਗ ਅੱਡਾ ਮਕਈ, ਦੋ ਛੋਟੇ ਪਲਾਟ ਲਿੰਗਮਪੱਲੀ ਗਾਰਡਨ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੰਧ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਝੌਂਪੜੀਆਂ, ਖੇਤਰ 25 ਏਕੜ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਨੰ.200।
28. ਸਾਰੁਨਗਰ ਗਾਰਡਨ ਬਿਲਡਿੰਗ ਅਤੇ ਗਾਰਡਨ ਕੰਪਾਊਂਡ ਵਾਲ ਖੇਤਰ 3 ਏਕੜ ਦੇ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਸਰੂਰਨਗਰ ਤਾਲੁਕ ਸ਼ਰਕੀ।
29. -
30. -
31. ਖੰਡਰ ਬਾਗ਼ ਵਿਚ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਾਹ ਵਲੀ ਬਾਗ਼ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਕੰਪਾਉਂਡ ਦੀਵਾਰ ਨਾਲ ਘਿਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਨੰ.38 ਰਕਬਾ 8 ਏਕੜ ਪਿੰਡ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਾਹਵਾਲੀ ਤਾਲੁਕ ਗਰਬੀ
32. ਹਾਫਿਜ਼ਪੇਟ ਪੱਤਾ 1333 ਏਕੜ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ ਹੈ।
33. ਹਫੀਜ਼ਪੇਟ ਤਾਲੁਕ ਗਰਬੀ
34. ਹੈਦਰਨਗਰ ਪੱਤਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ। 1210 ਏਕੜ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ.
35. ਹੈਦਰਨਗਰ ਤਾਲੁਕ ਸਾਫ਼
36. ਹਫੀਜ਼ਪੁਰ, 2684 ਏਕੜ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ।
37. ਹਫੀਜ਼ਪੁਰ.
38. ਸੀਹਾਂਸੀ ਮੀਆਂ ਕੱਚੇ ਪੱਤੇ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ 743 ਏਕੜ
39.ਸਿਹਾਂਸਿਮੰਗੂ ਡਾ
40. ਦੁਕਾਨਾਂ 21 ਨੰਬਰ, ਬਾਜ਼ਾਰ, ਸ਼ਮੌਲ ਉਮਰਾ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਨੰਬਰ III ਸੀ-3-1031 ਤੋਂ 1033, 1036 ਤੋਂ 1038, 1047 ਤੋਂ 1050।
41. ਮੁਹੱਲਾ ਸ਼ਮਸੂਲੁਮਰਾ
42. ਦੁਕਾਨਾਂ 6 ਨੰਬਰ ਉਮਦਾ ਬਾਜ਼ਾਰ IIIS-549 ਤੋਂ 554 ਤੱਕ

43. ਮੁਹੱਲਾ ਉਮਦਾਬਾਜ਼ਾਰ ਨੇੜੇ ਮੌਤ ਬਾਉਲੀ
44. ਦੁਕਾਨਾਂ 9 ਨੰਬਰ ਡੂਡ ਬਾਉਲੀ III ਸੀ-2-ਤੋਂ 8 1155 ਅਤੇ 1156।
45. ਮੁਹੱਲਾ ਡੱਡ ਬਾਉਲੀ ਦਰਵਾਜ਼ਾ
46. ਦੁਕਾਨਾਂ 32 ਨੰਬਰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਸ਼ਿਬਲੀ ਗੰਜ, III ਸੀ-3-125 ਤੋਂ 137, 151 ਤੋਂ 159, 146 ਅਤੇ 147
47. ਮਹੱਲਾ ਸ਼ਿਬਲੀ ਗੰਜ.
48 ਦੁਕਾਨਾਂ 34 ਨੰਬਰ ਬਜ਼ਾਰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਗੰਜ III ਸੀ-3-89 ਤੋਂ 120, 722 ਅਤੇ 752।
49.ਮੁਹੱਲਾ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਗੰਜ
50. ਹਾਊਸ 1 ਨੰਬਰ III C- 3-938
51. ਸ਼ਾਹ ਇਨਾਇਤ ਗੁਣੀ
52. ਹਾਊਸ I ਨੰਬਰ III C- 3-841 ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਗੰਜ
53. ਹਾਊਸ I ਨੰਬਰ III C- 3-184 ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਗੰਜ
54. ਮਕਾਨ I ਨੰਬਰ III ਸੀ-3 ਸ਼ਾਹ ਇਨਾਇਤ ਗੰਜ।
55. ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੰਪਾਊਂਡ ਵਾਲਾ ਹਾਊਸ I ਨੰਬਰ III। ਲੱਲਾਗੁਡਾ
56. ਬੁਰਹਾਨਪੁਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 333 102 ਏਕੜ (ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਸਟੇਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਉਮਾਗੀਰ ਪਿੰਡ ਬੁਰਹਾਨਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
57. ਪੂਨਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ (ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਓਪ. ਪੂਨਾ ਵਿੱਚ ਬੋਟ ਕਲੱਬ
58.. ਖੰਡਾਲਾ ਘਰ (ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਖੰਡਾਲਾ ਬੰਬਈ ਰਾਜ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸੂਚੀ IV--
1. ਮਲਕਰਮ ਪੱਤਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ। ਮਲਕਾਰਮ ਟੀ. ਸ਼ਾਹਬਾਦ
2. ਹਸਮਤਪੇਟ ਪੱਟਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ। ਹਸਮਤਪੇਟ ਤਾਲੁਕ, ਗਰਬੀ
3. ਦਿਲਵਰਗੁੜਾ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਟੀ. ਕਲਾਬੜ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮਦਕ
4. ਸਾਹਿਬਗੁੜਾ
5. ਕਾਦਰਾਬਾਦ
6. ਗੱਦੀ ਅੰਨਾਰਾਮ (ਮੱਲਾ ਬੰਡਮ) ਅੰਨਾਪੁਰਮ ਤਾਲੁਕ ਸ਼ਰਕੀ ਗੱਦੀ-
7 ਸ਼੍ਰੀ ਮੁਹੰਮਦ. ਬਕਸ਼ ਖਾਨ। ਲੱਲਾਗੁੜਾ, ਪੱਟਾ ਲੈਂਡਸ।

8. ਨਚਵਰਮ ਲਾਲਗੁਡਾ ਟੀ. ਸ਼ਰਕੀ ਨਚਵਰਮ ਟੀ. ਸ਼ਰਕੀ
9. ਬਾਗ ਸਾਹਬ ਜਨ ਬਾਗ। ਕੰਪਾਊਂਡ ਦੀਵਾਰ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਿਸਲਬੰਦਾ ਜ਼ਫਰ ਨਾਗਾ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਲ.. ਸਾਹਿਬਗੁਡ ਤਾਲੁਕ ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨਾ ਕਾਦਰਾਬਾਦ ਤਾਲੁਕ ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਮ
1o. ਗੁਲਬਾਗ ਬਾਗ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਰੀਚਾ ਬੋਹਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪਲਾਟ। ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁਸੈਨਿਆਲਮ ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨੇੜੇ 4272 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਨੇੜੇ। ਸੀਮਾਵਾਂ: ਕੁਲਸੁਮਬੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਐਸ. ਈ ਅਤੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਘਰ। ਡਬਲਯੂ ਸੜਕਾਂ।
11. ਐਪਲਐਨ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ A ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗੁਣ। ਨੰ: 37/59 ਸੂਚੀ 'ਏ.
12. ਪਲਾਟ ਨੰਬਰ 2 5206 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: ਉੱਤਰੀ ਘਰ ਜ਼ੁਲਫਿਕਾਰ ਅਲੀ ਖਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲਾ ਐਸਟੇਟ ਘਰ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਈ. ਸਜਨਲਾਲ ਦੇ ਘਰ ਡਬਲਯੂ: ਰੋਡ।
13. ਪਲਾਟ ਨੰ.3, 872 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: N: ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ: ਸਕ੍ਰੋਡ। ਈ: ਸਜਨਲਾਲ ਦਾ ਘਰ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ: ਅਸਟੇਟ ਹਾਊਸ।
14. ਪਲਾਟ ਨੰ.4, 1250 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: N: ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, S; ditto: ਜ਼ੁਲਫਿਕਾਰ ਖਾਨ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ: ਰੋਡ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਈ-ਸਟੇਟ ਹਾਊਸ.
15. ਪਲਾਟ ਨੰ.5, 578 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: N: ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ, S: dittoE: Road, W: ਫਕਰੂਦੀਨ ਖਾਨ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਘਰ,
16. ਪਲਾਟ ਨੰ.6, 1556 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: N: ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦੀ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਫਕਰੂਦੀਨ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਮਕਾਨ: S: -do-, ਕੁਲਸੁੰਬੀ ਈਸਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ: ਰੋਡ ਅਤੇ ਵੈਸਟ ਅਸਟੇਟ ਘਰ ਅਬਦੁਲ ਅਲੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।
17. ਪਲਾਟ ਨੰ.7, 1522 ਵਰਗ ਗਜ਼: ਸੀਮਾਵਾਂ: ਐਨ: ਸੜਕ, ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਟਾਇਲ ਵਾਲਾ ਘਰ E: ਸੀਮਿੰਟ ਰੋਡ, ਡਬਲਯੂ. ਰੋਡ।
18. ਪਲਾਟ ਨੰ. 8, 734 ਵਰਗ ਗਜ਼.. ਸੀਮਾਵਾਂ: ਨ: ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਟਾਈਲਾਂ ਵਾਲਾ ਘਰ, ਸ: ਸਜਨਲਾਲ ਦਾ ਘਰ: ਈ: ਸੀਮਿੰਟ ਰੋਡ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂ: ਜ਼ੁਲਫ਼ਕਾਰ ਅਲੀ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ।

ਸੂਚੀ 'A-2':
1.. ਦੁਕਾਨ ਨੰ.III C-184 ਨਾਮੀ ਅਸਟੇਬਲ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਗੰਜ2
2. 111 ਰਥਖਾਨਾ III C-723 ਨਾਮ ਅੱਡਾ ਝਟਕਾ
3. ਦੋ ਮੰਜ਼ਿਲਾ ਨੰਬਰ III ਸੀ-752 ਮਕਾਨ
ਸੂਚੀ 'ਏ'-3:
1.ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਘਰ III C-121 ਸ਼ਿਬਲੀਗੰਜ ਬਾਜ਼ਾਰ
2.ਬੈਂਡ ਰੂਮ III C-122
3.ਨਵਾਸੀਸ਼ ਮਹਿਲ III C-123/4 ਸ਼ਿਬਲੀਗੰਜ ਬਾਜ਼ਾਰ
4.ਕਮਰਾ ਨੰਬਰ III ਸੀ-150 III C-149
5.III C-843
6.III C-84
7.III C-999
ਸੂਚੀ A-3 contd.
1.ਡਿੱਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਲਗਭਗ 4250 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: N: HQ ਘਰ ਅਤੇ ਸੜਕ, S: ਨਵਾਸੀਸ਼ ਮਹਿਲ, E: ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਮਰਾ, W: (ਟੁੱਟਿਆ)।
2.ਡਿੱਗੀ ਜ਼ਮੀਨ 400 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਹੱਦਾਂ: ਨੰ: ਸੜਕ, ਸ: ਖਾਨਾ ਬਾਗ, ਈ: ਸੜਕ, ਡਬਲਯੂ: ਡਿੱਗੀ ਜ਼ਮੀਨ।
3.220 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਸੀਮਾਵਾਂ: ਅਸਟੇਟ ਦਾ ਘਰ ਨਾਮਕ ਰਸੋਈ, ਐਸ: ਰੋਡ, ਈ: ਕਿਚਨ ਦਾ ਗੇਟ, ਡਬਲਯੂ: ਇਸ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਕਮਰੇ।
ਸੂਚੀ ਏ-4,
1.ਡਿੱਗਿਆ ਕਮਰਾ ਨੰ: 103 ਸ਼ਮਸੁਲ ਬੰਗਲਾ ਨੰ. 2
ਮੂਲਿ ਨੰ: ੧੦੪੧॥
ਬੰਗਲਾ ਨੰਬਰ 1051
ਮੁਲਗੀ ਨੰ: 1052
ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ: ਜਿਲੇ ਖਾਨਾ ਗੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, 150 ਵਰਗ ਗਜ਼। ਸੀਮਾਵਾਂ: ਐਨ: ਮਸਜਿਦ ਅਤੇ ਸੜਕ, ਸ: ਕਿਸ਼ਨਲਾਲ ਦਾ ਘਰ, ਈ: ਸੀਮਿੰਟ ਰੋਡ, ਡਬਲਯੂ: ਕਿਸ਼ਨਲਾਲ ਦਾ ਘਰ।
ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਦਰ ਮਹਿਬੀਬੀ ਦਾ ਨਾਮ ਕਟੋਰਾ ਹਾਊਸ
3 ਡਿੱਗੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ।

ਲਾਲਾਗੁਡਾ, ਨੰਬਰ 12/1-514, ਲਾਲਾਗੁਡਾ ਵਿਖੇ ਖਰੁਸ਼ੀਦ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਡਿੱਗਿਆ ਮਕਾਨ।"

47. 28.06.1963 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਣਵੰਡੇ ਸ਼ੇਅਰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

(i) ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਤੇ (ii) ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦਾਂ। ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 156 ਅਤੇ 157 ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਸਿਰਫ 43 ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਨ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਦਲੀਲਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧੀਆਂ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 119 ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 135 ਹੋ ਗਈ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ। ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕਾਂ ਤੋਂ 80% ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਣਵੰਡੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 156 ਅਤੇ 157 ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ।

ਮੁੱਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਰਸੀਵਰ ਨੇ 1966 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 268 ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਆਈਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਲੇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦਾ ਨੰਬਰ 38। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕਾਊਂਟਰ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ/ਪਹਾਨੀ ਪੱਤਰੀਆਂ/ਖਸਰਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145 (220.10 ਏਕੜ), ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 163 (175.06 ਏਕੜ), ਅਤੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 (196.20 ਏਕੜ) ਸਾਰੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਸਨ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, 23.02.1967 ਦੀ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ, HEH ਨਿਜ਼ਾਮ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 156) ਨੇ F.E. ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ M/s ਬਣ ਗਿਆ। ਸਾਈਰਸ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਇਸ ਤਬਾਦਲੇ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਈਰਸ ਨੂੰ 1958 ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ CS ਨੰ. 14 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 206 ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1966 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 268 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 24.03.1967 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ (ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ

ਵਿੱਚ ਸੀ) ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ, ਅਰਥਾਤ: (i) ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ; ਅਤੇ (ii) ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ "ਮਾਥਰੂਕਾ" ਸੰਪਤੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 73 ਆਫ਼ 1970 ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ ਚੱਲ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਸਕੀਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 29.01.1971 ਨੇ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ-ਰਿਸੀਵਰ ਨੇ ਫਿਰ 1958 ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 139 ਆਫ਼ 1971 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਤਸੁਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਮੰਗੇ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਿਆਂ (ਪਰ ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਜ਼ਮੀਨ ਨਹੀਂ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੋਟ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਲੈਕਟਰ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੈਦਰਨਗਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 139 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 16.09.1972 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੇ 03.12.1972 ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145, 163, ਅਤੇ 172 ਸਮੇਤ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਦਾਅਵੇ ਵੰਡੇ। ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ 1958 ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ 1973 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 19 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਸਿਰਫ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 145, 163 ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ 172. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 1973 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 19, ਮਿਤੀ 05.07.1974 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145 ਵਿੱਚ 220 ਗੰਟੇ 18 ਏਕੜ ਅਤੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 6 ਵਿੱਚ 175 ਗੰਟੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ। ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ

ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 31.01.1976 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ, 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 139 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਮਾਮਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮਾਲ ਮੰਡਲ ਅਫ਼ਸਰ, ਚੇਵੇਲਾ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਆਰ.ਡੀ.ਓ., ਚੇਵੇਲਾ ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 163 ਅਤੇ 145 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ, ਪਰ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ 1978-79 ਲਈ ਫੈਜ਼ਲ ਪੱਟੀ ਨੂੰ ਮੰਡਲ ਮਾਲ ਅਫ਼ਸਰ, ਬਲਾਂਗਰ, ਰੰਗਾ ਰੈਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 25 ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਗਾਹ । 24 ਵਿਅਕਤੀਆਂ [ਸਮੇਤ ਬੋਡੂ ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ, ਰੁਕੀਆ ਬੇਗਮ, ਵਾਰਿਸ ਅਲੀ, ਅਤੇ ਗਨੀ ਸ਼ਰੀਫ] ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਜ਼ਾਮ/ਉਸ ਦੇ ਮਾਲ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੁਆਰਾ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 139 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 12.06.1981 ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਹਾਫਿਜ਼ਪੇਟ ਦਾ 80 ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦਾ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੇ ਆਈਟਮ ਨੰ: 35 ਤੋਂ 38 ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ 1958 ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ 1982 ਦੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 44 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। , ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 18.12.1982 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 206) ਨੇ 1958 ਦੀ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1983 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 266 ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 1983 ਦਾ ਨੰਬਰ 266 "ਹਫੀਜ਼ਪੇਟ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 80, 48,477.5 ਸੈਂਟ (ਲਗਭਗ 484 ਏਕੜ) ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦਾ 19,650 ਏਕੜ (5650

ਏਕੜ) ਮਾਪ ਵਾਲਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਨੰਬਰ 157 ਅਤੇ 206 ਅਤੇ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ।

ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ 157 ਅਤੇ 206 ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਹਫੀਜ਼ਪੇਟ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 80 ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਇੱਕਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਅਰਥਾਤ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੇ "ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ" ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। 1983 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 266 ਦੇ ਪੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਪੱਤਾ ਰਾਹੀਂ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 20.01.1984 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਹਫੀਜ਼ਪੇਟ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 80 ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 206) ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਰਾਹੀਂ ਕਬਜੇ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਖਾਸਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ। (ਬਚਿਆਈ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਈਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰ. 206) ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ (ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਨ। ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ)।

ਆਖ਼ਰਕਾਰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 16.11.1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, 1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 276 ਆਫ਼ 1984 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਸਕੀਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। 27.10.1984 ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਅਤੇ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ 01.12.1984 ਤੱਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਰਸੀਵਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਚਾਰਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਸੀਵਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਡਰ ਅਤੇ ਵਾਰੰਟ ਮਿਤੀ 20.01.1984 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਇਰਸ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 206) ਅਤੇ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 157) ਨੇ 29.11.1995 ਨੂੰ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਡ ਆਫ਼ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਮਟਿਡ, ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 98.10 ਏਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ. ਇਸ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਨੇ ਚਾਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ (i) ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 98.10 ਗੁੰਟਾ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਲਈ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 992: (ii)) 1995

ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 993 ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ (iii) 20.01.1984 ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 266 ਦੇ 1983 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਅਤੇ ਏਕੜ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ। ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172, ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ 196.20 ਗੁੰਟੇ ਅਤੇ (iv) 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 995 ਮਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਭਾਵ, ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 206), ਨੂੰ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1978-79 ਦੇ ਫੈਜ਼ਲ ਪੱਟੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ, ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਐਲ.ਏ. ਨੰਬਰ 992, 993, 994, ਅਤੇ 995 ਆਫ਼ 1995, ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 28.12.1995 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਵਿਰੋਧ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਈ.ਪੀ. ਵਿੱਚ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 35 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 26.08.1963 ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਲੇਟ ਸ਼ਡਿਊਲ IV (ਹੈਦਰਨਗਰ ਦਾ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172) ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ 1958 ਦਾ .14. ਸਪੁਰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਅਰਥਾਤ, ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬਚਾਓ ਨੰ. 206), ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਉਕਤ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸਲ ਭੌਤਿਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਰੰਗਾ ਰੈਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, ਨੇ 29.03.1996 ਨੂੰ ਈ.ਪੀ. 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਲਿਫ ਨੂੰ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 98.10 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਈ.ਪੀ. 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 3, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 28.12.1995 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਲਿਫ਼ ਨੇ ਫਿਰ 19.04.1996 ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 'ਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਹਤਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ	ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ	ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ	ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ
2002 ਦਾ 585	34 ਵਿਅਕਤੀ	ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101 ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 151, ਸੀਪੀਸੀ	ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172-10 ਵਿੱਚ ਏਕੜ 5.28 ਯੂ.ਟੀ. ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ
2002 ਦਾ 708	2 ਵਿਅਕਤੀ	ਧਾਰਾ 151, ਸੀਪੀਸੀ	ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਮੁੜ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ
2003 ਦਾ 1318	34 ਵਿਅਕਤੀ	ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 99 ਸੈਕਸ਼ਨ 151, CPC	ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਪੁਨਰ-ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨ ਲਈ
2003 ਦਾ 1314	145 ਵਿਅਕਤੀ	ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 47 ਸੈਕਸ਼ਨ 151, CPC	ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ EP ਵਿੱਚ 29.03.1996 ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ। 1996 ਦਾ 3 ਨੰ.
2003 ਦਾ 1320	14 ਵਿਅਕਤੀ	ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਆਰਡਰ 21, ਨਿਯਮ 58, ਸੀਪੀਸੀ	ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172/10 ਵਿੱਚ ਏਕੜ 5.28 ਗੁੰਟਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੇ 722 ਵਰਗ-ਗਜ਼ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਸ੍ਰੀ ਸੱਤਿਆ ਸਾਈਂ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 1996 ਦਾ 4921 ਨੰ. ਸੈੱਟ-ਵਿਨ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਹਾਊਸਿੰਗ ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸੱਤਿਆ ਸਾਈਂ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੇ 33 ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ:

- 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਵਿੱਚ 28.12.1995 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 1996 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 10, 11, ਅਤੇ 20; ਅਤੇ

- 1996 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 19, 1995 ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 963 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ C.S.No. 1958 ਦਾ 14 ਇਕ ਹੋਰ ਈ.ਪੀ. 1996 ਦੀ 4 ਨੰ.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਿਤੀ 06.11.1996 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਲ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਅਵੇ

ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਅਤੇ EP(s) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ।

73. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ. 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 4921, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

74. ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ:

* ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ. (C) 1997 ਦਾ ਨੰਬਰ 8787-8789 OSA ਨੰਬਰ 11 ਅਤੇ 20 ਦੇ 1996 ਵਿੱਚ 06.11.1996 ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

ਐੱਸ.ਐੱਲ.ਪੀ. (ਸੀ) 1996 ਦੇ ਓਐਸਏ ਨੰਬਰ 10 (1995 ਦੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 994 ਅਤੇ 1996 ਦੇ ਈ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 3 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ) ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 23706।

75. ਮਿਤੀ 14.08.1997 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ SLPs ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ 1996 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 10, 11, ਅਤੇ 20 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਰਿਮਾਂਡ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹੁਕਮ ਸੀ।

76. ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ, ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਅਤੇ 15 ਹੋਰਾਂ ਨੇ 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ 1998 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 517 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 98.10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 157) ਦੇ ਐਲਆਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 17.04.1996 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 28.12.1995 ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1995. ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮਿਤੀ 24.04.1998 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172, ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ (ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ) ਵਿੱਚ 98.10 ਏਕੜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ-IV ਦਾ .38) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 17.04.1996 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਲੀਫ਼ ਦੁਆਰਾ ਈ.ਪੀ. 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 3. ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਆਰਡਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

77. ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਭੇਜੀਆਂ ਗਈਆਂ ਮੂਲ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 10.11.1998 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦਾਅਵੇਦਾਰ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਆਰਡਰ XXI ਦੇ ਨਿਯਮ 97 ਜਾਂ 99 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ, ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

78. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮਿਤੀ 10.11.1998 ਦਾ ਹੁਕਮ 2001 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7983 ਅਤੇ 2001 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7984-85 ਅਤੇ 7986-88 ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 23.11.2001 ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, NSS ਨਰਾਇਣ ਸਰਮਾ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਗੀਰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਯਮ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਵਾਪਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

79. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, 1995 ਦੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 994 ਸਮੇਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਐਲ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰੈੱਡੀ, ਜੇ., (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 11 ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ 2 ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ।

80. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ 26.10.2004 ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ, ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਵੈ-ਵਿਆਖਿਆਤਮਕ ਹੈ:

"68. ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ,

(a) 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 994 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(ਬੀ) 2002 ਦੇ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 585 ਅਤੇ 708, ਅਤੇ 2003 ਦੇ 1318 ਤੋਂ 1320 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

(c) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਰੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਖਾਲੀ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਈ.ਪੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰੰਗਾ ਰੈਡੀ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਦਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਕਥਿਤ ਡਿਲੀਵਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(d) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ।"

ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਖਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ ਖੁੱਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1996 ਦੇ ਈ.ਪੀ. ਨੰ.3 ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਹੈ।

(e) ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(f) ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹਨ।

81. 26.10.2004 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਡਿਕਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 52 ਤੋਂ 59 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਬੈਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। 23.06.2006 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ।

82. ਮਿਤੀ 23.06.2006 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸੀ.ਏ. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2014 ਦੇ 3327-3331 ਨੰ. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈਆਂ, ਤਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਜੱਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ (ਜਸਟਿਸ ਬੀ. ਸੇਸ਼ਾਸਾਯਾਨਾ ਰੈਡੀ), ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਕ ਸੀ. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 23.6.2006 ਦੇ ਓ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਿਤੀ 05.03.2014 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ

ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਮਿਤੀ 23.06.2006 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਓ.ਐਸ.ਏਜ਼ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

83. ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸਲ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 14.03.2018 ਨੂੰ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚੋਂ 14 ਕਿਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਤਰੀਕ ਤੋਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ।

84. ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਡਿਕਰੀਟਲ ਆਰਡਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਊਸਕੀਪਿੰਗ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਇੱਕ ਢਾਂਚਾਗਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ ਅਤੇ ਗੋਲਡਸਟੋਨ/ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. 2018 ਦੀ (ਸਿਵਲ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 40990। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 14.03.2018 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ। ਦੇ.

85. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 16.11.2018 ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਦੇਰੀ ਮਾਫ਼ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੂਜੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੁਬਾਰਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਪਲੇਅਡ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ:

"10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ XIII ਅਤੇ XIV ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮਝ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2018 ਤੋਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਕਾਰਨ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੋਧ ਦੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਾਪਿਆ

ਜਾਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੱਜ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੀਮੋ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ ਲਈ।"
ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਾਂਸੀ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚੇ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

86. ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ 28.11.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਿਕਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 28.11.2018 ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ:

"16.11.2018 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਭਾਗ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ):

"ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣਾ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ (ਓਐਸਏ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਚੇ ਹਨ।"

ਬਾਕੀ ਦਾ ਆਰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਹੇਗਾ।"

87. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਮੂਲ ਪੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 20.12.2019 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"414. ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ:

(a) OSA NOS. 2004 ਦੇ 54, 56, 57, 58 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 26.10.2004 ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 585 ਆਫ਼ 2002, ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 708 ਆਫ਼ 2002, ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1303 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2003 ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. ਜਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 2003 ਦਾ 1320 ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 1996 ਦੇ EP.3 ਵਿੱਚ 21 ਨਿਯਮ 97-101 ਸੀਪੀਸੀ, ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ;

(ਬੀ) ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ O.S.A.x ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ/ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ/2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.585, 2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.708, ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹੱਕ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। 2003 ਦਾ ਨੰਬਰ 1319, ਅਤੇ 2003 ਦਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1320।

(c) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀ. ਨੰ. 172 ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਮਟਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਹ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ;

(d) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਗੀਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ, ਪਰ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰੁਕੀਆ ਬੇਗਮ, ਵਾਰਿਸ ਅਲੀ, ਗਨੀ ਸ਼ਰੀਫ, ਬੋਦੂ ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਪੱਟੇਦਾਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਇਤਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ HEH ਨਿਜ਼ਾਮ ਦਾ ਮਾਲ ਸਕੱਤਰੇਤ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਕਤ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਰਾਇਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1358 ਫਾਸਲੀ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(e) ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 2004 ਦੇ OSA ਨੰ. 59 ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਮਾਂਡ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਕਤ OSA ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 23.6.2006 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕੋਰਮ ਗੈਰ-ਨਿਆਇਕ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ 2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 585, 2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 708, 2003 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1319, ਅਤੇ 2003 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1320 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਸਮੇਤ ਕਿਸੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ/ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਸਮੇਤ, ਇਹ ਖੋਜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਹੱਕ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(f) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ 28.6.1963 ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫਰਮਾਨ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(g) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 266/1983 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 20.1.1984 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਰਜੀ ਨੰ. 994/1995 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 28.12.1995 ਦੇ ਹੁਕਮ, ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਖੇਡ ਕੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਹਨ। ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੋਣ ਲਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

(h) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 24.4.1998 ਦਾ ਆਰਡਰ Appln ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। 1958 ਦੇ CS ਨੰ. 14 ਵਿੱਚ 1998 ਦਾ ਨੰ. 517 ਰੱਦ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ Sy.98-10 gts ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। 172 ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ 38 ਦਾ। (1) ਅਸੀਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 29.03.1996 ਦੇ E.P.No.3 of 1996 ਵਿੱਚ C.S.No. 1958 ਦੇ 14 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 19.04.1996 ਦੀ ਬੇਲਿਫ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 29.03.1996 ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ।

ਅਯੋਗ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(j) ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 585, 2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 708, 2003 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1319, ਅਤੇ 2003 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1320 ਦੀ 2003 ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। Sy.No. ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ 172 (ਜੋ ਕਿ 1996 ਦੇ ਈ.ਪੀ. ਨੰ. 3 ਵਿੱਚ 19.4.1996 ਦੀ ਬੈਲਿਫ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਲਏ ਗਏ ਸਨ), ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(k) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਇਮਪਲੇਡ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

1. ਆਈ.ਏ. ਨੰ. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ 1
2. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ I.A.No.2
3. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ LA.No.2
4. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ L.A.No.3
5. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 56 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ LA.No.1.
6. 2004 ਦੇ OSA ਨੰ.56 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ LA.No.2.
7. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 56 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ LA.No.2
8. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 56 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ LA.No.3
9. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 57 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ LA.No.2
10. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 57 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ I.A.No.3
11. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 57 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ I.A.No.5
12. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 58 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ LA.No.2
13. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 58 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ I.A.No.2

14. 2004 ਦੇ OSA ਨੰ.59 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ LA.No.2

15. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ I.A.No.3

16. 2004 ਦੇ OSA ਨੰ.59 ਵਿੱਚ 2014 ਦਾ LA.No.4.

17. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2017 ਦਾ LA.No.1.

18. 2004 ਦੇ OSA ਨੰ.59 ਵਿੱਚ 2017 ਦਾ LA.No.2.

19. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ I.A.No.1

20. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ I.A.No.2

21. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ I.A.No.2

22. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ L.A.No.3

23. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ I.A.No.5

24. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ L.A.No.4

(k) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਗੇ। OSAs 54, 2004 ਦੇ 56-58 ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ 10,000/-/2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.585, 2002 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.708, 2003 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ.1319, ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ:302 ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ/ਬਿਨੈਕਾਰ। 2003 ਦਾ।"

88. ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੁਝ ਨਤੀਜੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਜੋ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ) ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 28.06.1963 ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। . ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 1983 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 266 ਅਤੇ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 994 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁਕਮ ਵੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਏਕੜ 98.10 ਗੰਟੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 24.04.1998 ਨੂੰ 1998 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 517 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

89. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2004 ਦੇ OSA ਨੰ. 54 ਅਤੇ 56 ਤੋਂ 58 ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 2004 ਦੇ OSA ਨੰ.

59 ਵਿੱਚ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਮਾਂਡ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਰਿਮਾਂਡ ਨਾ ਲਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

90. ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 20.12.2019 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ,

(i) ਜੋ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ,

(ii) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਅਤੇ 56 ਤੋਂ 58 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ;

(iii) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ;

(iv) ਜੋ ਹੈਦਰਨਗਰ (ਪਲੇਇੰਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 38) ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਜਮਾਂਦਰੂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ;

(v) ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 58, ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜੋ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਖਾਲੀ; ਅਤੇ

(vi) ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ।

91. ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ,

(i) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਾ-ਕੋਰਟ ਅਪੀਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(ii) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ,

(iii) ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ, ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਹਨ। ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(iv) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

92. ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਨੌਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਾਂਗੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

ਭਾਗ-1 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਗ-2 ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਕਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

ਭਾਗ-III ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕਿਵੇਂ (i) ਅਪੀਲਕਰਤਾ; (ii) ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ; ਅਤੇ (iii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਸੇ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-IV ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ।

ਭਾਗ-V ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ।

ਭਾਗ-VI ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ।

ਭਾਗ-VII ਆਈ.ਏ. ਮੁਹੰਮਦ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦਾ ਨੰਬਰ 118143। ਮੁਸਤਫ਼ੂਦੀਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 52 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ) 2022 ਦੇ SLP (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 8884 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ।

ਭਾਗ-VIII ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦੇ L.A. ਨੰਬਰ 112090 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ।

ਭਾਗ-IX ਦੁਰਗਾ ਮਥਾ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2023 ਦੇ L.A. ਨੰਬਰ 36422 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੇਗਾ।

ਭਾਗ-2 ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਡੀਕੋਡ ਕਰਨਾ

93. ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਡੀਕੋਡ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਉਹ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਡਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ. ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

(6) ਮਾਤ੍ਰਿਕਾ: ਕਿਸੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਚੱਲ ਅਤੇ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮਾਤ੍ਰਿਕਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੈਗਾਹ: ਇਹ ਫ਼ਾਰਸੀ (ਜਾਂ ਫ਼ਾਰਸੀ) ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਦਰਜੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ "ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦਾ ਆਦਮੀ" ਜਾਂ "ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਚੌਂਕੀ" ਵਜੋਂ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਈਗਾਹ ਗ੍ਰਾਂਟ: ਇਹ ਫੌਜ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

ਅਮੀਰ: ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ "ਅਮਿਰ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ.

ਜਗੀਰ:

1. ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਲੈਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ. ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯੁਕਤੀ. ਜਗੀਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ ਸਨ, ਇੱਕ, ਨਿੱਜੀ, ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ, ਦੂਜੀ, ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਾ ਲਈ ਟਰੱਸਟ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੌਜਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ। ਵਹਾਰਟ.

2. ਕਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਾਲਾਨਾ ਭੱਤਾ "ਜਾਗੀਰ" ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਅਭਿਆਸ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ, "ਜਗੀਰ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ "ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਗ੍ਰਾਂਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਸ਼ਬਦ "ਫਾਗੀਰ" ਨੂੰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ) (ਜਾਗੀਰਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1358 ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 2(1) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੈਗਾਹ, ਜਗੀਰ ਦਾ ਸਮਸਥਾਨ ਹਿੱਸਾ, ਪਿੰਡ ਮੁਕਤਾ, ਪਿੰਡ ਅਗਰਹਰ, ਉਮਲੀ, ਅਤੇ ਮੁਕਾਸਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਸਕ ਜਾਂ ਜਗੀਰਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਜਗੀਰ ਲਈ ਨਿਯਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਗੀਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

(vii) ਜਗੀਰਦਾਰ: ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 2(h) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯੁਕਤ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਜਗੀਰ ਦਾ ਧਾਰਕ (ਕਾਬੀਜ਼) ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਰਗਾਹ ਦਾ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਮਸਥਾਨ ਦਾ ਵਲੀ।

(viii) ਮਾਕਿਨ ਮਖਤਾ: ਸੁਮੀਤ ਮਲਿਕ (ਈਸਟਰਨ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਫਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ, 2016) ਦੁਆਰਾ ਲੇਖਕ ਮੈਕਸਿਮਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਅ ਲੈਕਸੀਕਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ, ਤੇਲਗੂ, ਮਰਾਠੀ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਕੰਮ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਕਿਰਾਇਆ, ਦਰ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਰ, ਜਾਂ ਕਿਰਾਇਆ।"
ਭਾਗ-2: ਕੌਣ ਕਿਸ ਨਾਲ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ?

94. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰੁਟੀਨ ਰਨ-ਆਫ-ਦ-ਮਿਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਦੋ ਧਿਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਝਗੜੇ ਦੇ ਕਈ ਪੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਿਭਾਜਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ (ਜੋ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਾਗੀਰ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਵੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਜਿਹੜੇ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟਾਈਟਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਸਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ/ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਜੋਂ ਹਨ। ਪਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਕਰੋ ਜਾਂ ਮਰੋ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਖ਼ਤ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਖੜੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਸਮੂਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, (i) ਉਹ ਲੋਕ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਰ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ (ii) ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

95. ਸੌਖੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ (i) ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਾਂਗੇ; (ii) ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰ ਸਨ; (iii) ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ; (iv) ਤੀਜੀ ਧਿਰ; ਅਤੇ (v) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ।

ਭਾਗ-III:

ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ?

96. ਜਿਹੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਤਿੰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (i) ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੇ; (ii) ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ; ਅਤੇ (iii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ।

ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਆਧਾਰ:

97. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ, ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ, ਅਤੇ ਡਿਕਰੀਜ਼ (ਸਾਈਰਸ/ਗੋਲਡ ਸਟੋਨ/ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ) ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿਚ ਲਗਭਗ 98 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:

(1) ਕਿ ਇਹ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਟਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ;

(ii) ਕਿ ਦਿਲਦਾਰ-ਉਨ-ਨਿਸਾ ਬੇਗਮ ਨੇ ਇਸ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵੰਡਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤੀ ਸੀ;

(iii) ਕਿ 28.06.1963 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸੰਪੱਤੀ ਇੱਕ ਮਟਰੁਕਾ ਸੰਪਤੀ ਸੀ;

(iv) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਾਰੀ ਮੁਨਤਖਾਬ ਵੀ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈਦਰਮਗਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਅਲਤਮਘਾ ਵਜੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(v) ਕਿ ਇਨਾਮ ਅਲਤਮਘਾ ਖ਼ਾਨਦਾਨੀ ਅਤੇ ਤਬਾਦਲੇਯੋਗ ਹੈ;

(vi) ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ 1966 ਦੇ IA ਨੰਬਰ 268 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ;

(vii) ਕਿ 23.02.1967 ਨੂੰ, HEH ਨਿਜ਼ਾਮ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 156) ਨੇ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਾਇਰਸ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 206) ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ;

(viii) ਕਿ 24.03.1967 ਨੂੰ, 1966 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 268 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਰਿਸੀਵਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ;

(ix) ਕਿ 05.11.1970 ਨੂੰ, ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਸਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 206) ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਅੱਧ ਵਿਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ, ਡੀ-157 ਅਤੇ 206 ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ;

(x) ਕਿ 15.03.1972 ਨੂੰ, ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38-ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਮੈਮੋ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਤਹਿਸੀਲ ਦਫ਼ਤਰ ਅਤੇ ਪਹਿਣੀ ਪੱਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145, 163 ਅਤੇ 172 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 591.36 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਵਾਬ ਹਿਮਾਇਤ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਅਮੀਰ-ਏ-

ਪੈਗਾਹ) ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੱਤਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਹੈ। 196 ਏਕੜ, 20 ਗੁੰਟਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(xi) ਕਿ 03.12.1972 ਨੂੰ, ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਸਮੇਤ ਸੂਚੀ । ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ-ਵਾਰ (ਸਟੇਟਮੈਂਟ 1) ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ-ਵਾਰ (ਸਟੇਟਮੈਂਟ 1ਏ) ਸਕੀਮ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ। ਹਾਫਿਜ਼ਪੇਟ ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਲਈ ਵੰਡ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(xii) ਕਿ 28.03.1973 ਨੂੰ, ਸਪੈਸ਼ਲ ਡਿਪਟੀ ਕਲੈਕਟਰ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ, ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਊਂਟਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਚਰਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵਾਹੀਯੋਗ ਜ਼ਮੀਨ;

(xiii) ਕਿ 05.07.1974 ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1973 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 19 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145 ਅਤੇ 163 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ 220 ਗੰਟੇ 18 ਏਕੜ ਅਤੇ 175 ਗੁਣਾ ਏਕੜ ਹੈ। 6 ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ;

(xiv) ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 05.07.1974 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ;

(xv) ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਮਿਤੀ 31.01.1976 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਮਾਮਲਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ, ਪਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ;

(xvi) ਕਿ 09.04.1980 ਨੂੰ, ਰਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 31.01.1976 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹੱਥ, ਤਾਲੁਕ ਦਫਤਰ ਨੇ ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਪੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਵਸੀਮ-ਏ-ਜਮਾਬੰਦੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(xvii) ਕਿ 05.08.1983 ਨੂੰ, ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰ. 206) ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਥਾਨ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਿਕ੍ਰੇਟਲ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ) ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;

(xviii) ਕਿ 1983 ਵਿੱਚ, ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 206) ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਸਾਰਾ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਹੈਦਰਨਗਰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 157) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ.206);

(xix) ਕਿ 20.01.1984 ਨੂੰ, ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 206) ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ 1983 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 266 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਿਆ, ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(xx) ਕਿ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਤੀ 13.07.1984 ਦੀ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੀ ਪੂਰੀ 196.20 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 157) ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। .206) ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(xxi) ਕਿ 1991 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 157) ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ (ਬੱਚਾ ਨੰਬਰ 206) ਨੇ ਸਰਵੇ ਨੰ. 172 ਵਿੱਚ 196.20 ਏਕੜ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। , ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ, 16 ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ 10 ਪਲਾਟ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ;

(xxii) ਕਿ 29.11.1995 ਨੂੰ, ਸਾਇਰਸ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 206) ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਨਵਾਬ ਖਾਸੀਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ (ਮੁਕਤੀ ਨੰ. 157) ਨੇ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ। ਨਜ਼ੀਰ ਬੇਗ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਡੀਡ; ਅਤੇ

(xxiii) ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 98.10 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ।

ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਆਧਾਰ:

98. ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਸੀ:

(1) ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਸਨ;

(ii) ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਖਾਲਸਾ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੱਤਾਧਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ 3, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪੱਟੇਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਹਨ;

(iii) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1947 ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਨੂੰ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172/1 ਤੋਂ 172/25 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਵੰਡ ਕਰਕੇ ਟੈਂਚ ਮੈਪ ਅਤੇ ਪੋਟ ਨੰਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਜ਼ਮੀਨਾ ਸੇਠਵਾਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(iv) ਕਿ ਅਸਲ ਸੇਠਵਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਰਾਲੇਖਾਂ ਤੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਜ਼ਲ ਪੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ 19.05.1979 ਦੇ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਮਾਲ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ (ਪੱਛਮੀ), ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(v) ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲੋਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਤੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦੇ ਸਨ, ਅਤੇ (vi) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਣ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਲਾਟਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ।

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਆਧਾਰ:

99. ਰਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ:

(i) ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ 1902 ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ;

(ii) ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਪੈਗਾਹ/ਜਗੀਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ;

(iii) ਅਜਿਹੀ ਜਾਗੀਰ ਸੰਪੱਤੀ ਜੋ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1949 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ;

(iv) ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਪਾਈਗਾਹ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 1929 ਵਿਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਤਤਕਾਲੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ-ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ;

(v) ਕਿ ਪਾਈਗਾਹ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹੈ;

(vi) ਕਿ ਪੈਗਾਹ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(vii) ਕਿ ਇਹ ਨਿਬੇੜਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਗੀਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਟੁੱਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਰਸੇਯੋਗ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਰਾਣੀ ਸ਼ੰਕਰਮਾ" ਅਤੇ ਸਿਕੰਦਰ ਜਹਾਂ ਬੇਗਮ ਬਨਾਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ" ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (ਹੁਣ

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ) ਬਨਾਮ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਵਕਫ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ। ਹਬੀਬੁਦੀਨ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਜਗੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ;

(viii) ਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 53 ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਨੇ ਇਕ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ: 37 ਤੋਂ 40 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(ix) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੰਗਮੱਲ ਬਨਾਮ ਕੁੱਪੁਸਵਾਮੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(x) ਇਹ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(xi) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਖੁਦ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖੋਜਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(xii) ਇਹ ਕਿ ਅਤੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਲਈ ਸੀ।

(xiii) ਕਿ ਰਾਜ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(xiv) ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲੀਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੈ, ਨਾ ਤਾਂ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਭਾਗ-IV ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਮੁੱਦੇ

100. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: -

(i) ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ 28.06.1963 ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ?

(ii) ਕੀ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ, ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ?

(iii) ਕੀ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ?

(iv) ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 97-101, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਕੀ ਘੇਰਾ ਹੈ?

(v) ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਏ?

(vi) ਕੀ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਝਟਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਚੇਗਾ?

ਅੰਕ ਨੰਬਰ (i) ਅਤੇ (iv):

(i) ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ 28.06.1963 ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਡਿਕਰੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ?

(iv) ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97-101, CPC ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਕੀ ਘੇਰਾ ਹੈ?

101. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਆਰਡਰ VI, ਨਿਯਮ 4 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

102. ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ 26.10.2004 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪੈਰਾ 19 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"19. ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਮੁੱਦੇ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ:

1) ਕੀ S.N. ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦਾ 172 ਮਰਹੂਮ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਮਟਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ?

2) ਕੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੁਆਰਾ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?"

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਾਂ ਦੀ?

3) ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਇਨਾਮ (ਜਗੀਰਾਂ) ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ (ਜਗੀਰਾਂ) ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ?

4) ਕੀ 1947 ਵਿੱਚ ਬੋਡੂ ਵੀਰਾ ਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੱਤਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?

5) ਕੀ ਬੋਡੂ ਵੀਰਕਸ਼ਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਥਿਤ ਪੱਤੇ ਅਸਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?

6) ਕੀ ਬੋਡੂ ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ (ਪੱਟਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ) ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਨ ਅਤੇ ਭੋਗ ਰਹੇ ਹਨ?

7) ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ?

8) ਕੀ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰ. 14 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ/ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ?

9) ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਅਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹੈ?

10) ਕੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰਿਮਾਂਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ?

11) ਕਿਹੜੀ ਰਾਹਤ?

ਵਧੀਕ ਮੁੱਦੇ:

1) ਕੀ 17.4.1996 ਨੂੰ ਕਬਜੇ ਦੀ ਕਥਿਤ ਡਿਲੀਵਰੀ ਜਾਇਜ਼, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਹੀ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੀਟ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ?

2) ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਲਟਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ?
1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ।"

103. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖਿਅਕ 104 ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 97 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ 101 ਸੀਪੀਸੀ ਤੱਕ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਗਿਆ (ਪੈਰਾ 149 ਤੋਂ ਬਾਅਦ) ਕਿ ਕੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੱਖਣ) ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੈਂਡਰਡ ਚਾਰਟਰਡ ਬੈਂਕ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਕਿ ਬੇਲੀਫ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 19.04.1996 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਪੈਰਾ 203 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ

ਪੈਰਾ 208 ਵਿੱਚ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਖਾਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਲਛਮਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਜਗਤ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਪਲੇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਨੇ ਉਤਸੁਕਤਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172, ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ/ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੱਟੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠ ਪਿੱਛੇ ਫਰਮਾਨ ਲੈਣ ਦੀ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਅਤੇ 1983 ਦੇ 266 ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਦਬਾਓ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ।

105. ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਖਰਾਬ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

106. ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਜਾਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟੀ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਕਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਰੁਕਾਵਟੀ ਵੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

107. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 97 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ (ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 97 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"97. ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ

(1) ਜਿੱਥੇ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਗਈ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ

ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਰੋਧ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦਾ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ।"

108. ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 99 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ, ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ।

109. ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਰਡਰ XXI ਦੇ ਨਿਯਮ 101 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ 97 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 99 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ, ਨਿਯਮ 101 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

110. ਨਿਯਮ 101 ਅਤੇ 104 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"101. ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ। ਨਿਯਮ 97 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 99 ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ (ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ, ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਸਮੇਤ) ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ, ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ, ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ।

104. ਨਿਯਮ 101 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਰਡਰ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ: ਨਿਯਮ 101 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ, ਅਜਿਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ 101 ਜਾਂ ਨਿਯਮ 103 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

111. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮ 101 ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ

ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 103 ਇੱਕ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਕਲਪਨਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 101 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

112. ਨਿਯਮ 101 ਅਤੇ 103 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਨਿਯਮ 101 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਨਿਯਮ 104 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

113. ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਵਾਲੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਖਿਤਾਬ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਜੋ ਦਿਲਦਾਰ-ਉਨ-ਨਿਸਾ ਬੇਗਮ ਨੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ। ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਆਧਾਰ ਲਈ ਇਤਫਾਕਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

114. ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਹਿੰਦੂ ਅਣਵੰਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਲਈ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਲਓ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਸਹਿਪਾਠਕਰਤਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਜਾਂ ਪਰਦੇਸੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸਿਰਫ਼ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। . ਇਸ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

115. ਪਰ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾ ਕੇ ਵੀ। ਜਿਹੜੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵੰਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

116. ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਡ ਨੂੰ ਸਰਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਮਰਹੂਮ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

117. ਉਸਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 18(ਏ) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ।

ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 18(a) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੱਢਾਂਗੇ:

"ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਬੀ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਪੈਰਾ (12) ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 43 ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਵੀ ਹਨ। ਜੋ ਮਰਹੂਮ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਮਥਰੂਕਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਮੀਟ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ 29/1944 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।"

118. ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 18(a) ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਪੈਰਾ 12 (ਕਿਧਰੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ) ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 17.01.1929 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਦੋ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਆਮਦਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ IVA ਦਾ ਮੁੱਲ 6,52,058-2-0 ਰੁਪਏ ਹੈ, ਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ, ਸੂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੁੱਲ ਸੰਪੂਰਨ ਮੁੱਲ 7,52,058-20 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਦਾ ਮੁੱਲ। ਮੁਦਈ ਦਾ ਸ਼ੇਅਰ ਅਰਥਾਤ 29/2944" ਸ਼ੇਅਰ, ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ 7,408-1-1 ਰੁਪਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

119. ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸੂਟ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਸੂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇੱਕ ਖਾਸ ਦਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਦਈ ਭਾਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਫੀਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਵੰਡ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ।

120. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 28.06.1963 ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਡਿਕਰੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਵੰਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ, ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸਨ, ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਇਤਫਾਕੀਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

121. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ 50 ਦੇ ਕਰੀਬ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ 50 ਮੁੱਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 10 ਵਿਆਪਕ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਪਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵੇਂ। ਉਹ 10 ਨੁਕਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਸ ਵਿਆਪਕ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ:

1. ਕੀ ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਫਰਮਾਨ ਐਕਸ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਛੱਡੀ ਹੈ। ਪੀ 30 ਮਿਤੀ 5 ਸ਼ਾਹਬਾਦ, 1347 (17-1-1929 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਅਤੇ Or.3 ਧਾਰਾ 9: ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਹੱਦ ਕੀ ਹੈ।

2. ਕੀ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਬਚੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

3. ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਵੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ?

4. ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਸ ਕੌਣ ਹਨ?

5. ਉਹਨਾਂ ਵਾਰਸਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ?

6. ਕੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਖਾਤਿਆਂ ਅਤੇ ਮੇਸਨੇ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ?

7. ਕੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਟਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਤਬਾਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਹੱਦ ਕੀ ਹੈ?

8. ਕੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕੋਈ ਅਲਹਿਦਗੀ ਕੀਤੀ ਹੈ; ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕੁਇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ?

9. ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਧਿਰਾਂ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ ਗਲਤ ਹੈ।

10. ਕੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਰਟ-ਫ਼ੀਸ ਸਹੀ ਹੈ।"

122. ਉਪਰੋਕਤ 10 ਬਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ (ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

123. ਇਸਲਈ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ 28.06.1963 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ, ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਮੁਢਲੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਦੀਆਂ ਸਨ।

ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਰਾਹੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾਉਣਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਨਾਂਗੇ ਕਿ, (i) ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸੂਟ ਕੀ ਸੀ; ਅਤੇ (ii) ਇਤਫਾਕੀਆ ਖੋਜਾਂ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਟਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਨਬੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੀ।

124. ਦੋ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(1) ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ 28.06.1963 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 29.03.1996 ਨੂੰ ਈ.ਪੀ. 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਡਿਕਰੀ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਲਿਫ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼; ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 24.04.1998 ਨੂੰ 1998 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 517 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਲ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਜੀਬ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(ii) ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 29.03.1996 ਨੂੰ ਈ.ਪੀ. 1996 ਦਾ ਨੰਬਰ 3 ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਲਿਫ਼ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਸੀ। ਗ਼ੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ 1973 ਦੇ ਅਰਜੀ ਨੰਬਰ 19 ਵਿੱਚ 1973 ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 145 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ 163, ਅਤੇ 172. ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 05.07.1974 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145 ਅਤੇ 163 ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 220 ਗੰਟਾ 18 ਅਤੇ ਏਕੜ 175 ਗੰਟਾ 6 ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ। ਪਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ (ਅਰਥਾਤ, ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172), ਅਦਾਲਤ ਨੇ 05.07.1974 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਸੀਵਰ-ਕਮ ਲਈ ਹੈ। - ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਸਾਲ 1974 ਵਿਚ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ਾ ਸਾਲ 1996 ਵਿਚ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਦੇ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ, ਇਸ ਚਮਤਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀ ਜਾਦੂ ਖੇਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

125. ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ 28.06.1963 ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਕਈ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਕਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਅੰਤਮ ਡਿਕਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਅੰਤਮ ਡਿਕਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਨਿਆਂਇਕ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 2017-19 ਦੌਰਾਨ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਥਿਤ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੈਂਕੜੇ ਅੰਤਮ ਡਿਕਰੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਹਨ।

126. ਤਕਨੀਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ (ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ) ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵੰਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ-ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। , ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਵਾਲ ਨੰ. (1) ਅਤੇ (iv) 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹੀ ਕਹਾਂਗੇ ਅਤੇ ਰੱਖਾਂਗੇ ਕਿ 28.06.1963 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਭਾਵੇਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨਾਲ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਰੀਨਾ ਬੀਚ (ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ) ਜਾਂ ਹੁਸੈਨ ਸਾਗਰ (ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ) ਜਾਂ ਇੰਡੀਆ ਗੇਟ (ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ) ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਸਵਾਲ ਆਰਡਰ XXI,

ਨਿਯਮ 97-101, CPC ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵੇ ਦੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 53 ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਚਾਰ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਸ਼ਡਿਊਲ IV ਦੇ ਆਈਟਮ ਨੰ. 35 ਤੋਂ 40 ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਅੰਕ ਨੰ. 13(c) ਅਤੇ 14(a) ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡੀਡਬਲਯੂਜ਼ 26 ਅਤੇ 32 ਤੋਂ 34 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ (ਪ੍ਰਾਥਮਿਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ) ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰ: 38 ਅਤੇ 39 ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਾਹ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਨਾ ਰੁਕਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਇਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. I ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਅਤੇ 39 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਦਰਅਸਲ, ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਮੈਟਰੋ ਵਾਟਰ ਵਰਕਸ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਅਤੇ ਦਖਲ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕਿਵੇਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਇਹ 28.06.1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪਲੇਂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਾਲ ਅਨੁਬੰਧ IV ਦਾ 32 ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਇਸ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ: "ਹੈਦਰਨਗਰ ਪੱਟਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ। 1210 ਏਕੜ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਖੇਤਰ।"

ਜੋ ਪਲਾਇੰਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 32 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵਿੱਚ (i) ਪੱਟਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਜਾਂ (ii) ਜ਼ਮੀਨ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ।

ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ IV ਵਿੱਚ ਸਾਰਣੀ ਦੇ ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਮਹੱਲੇ ਜਾਂ ਸਥਾਨ ਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪੱਟਾ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਕਾਲਮ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਜੋ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸੀ "ਹੈਦਰਨਗਰ ਤਾਲੁਕः ਗਰਬੀ"। 28.06.1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਪਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੀ ਹੈਦਰਨਗਰ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਸੀ ਜਾਂ ਤਾਲੁਕ ਅਤੇ ਕੀ ਪੂਰੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 1210 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹੋਰ। ਜੇਕਰ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੀਮਾ ਸਿਰਫ 1210 ਏਕੜ ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ "ਪੂਰਾ ਹੈਦਰਨਗਰ" ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜੇ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਸਿਰਫ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਝਾਰਤ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ 50 ਮੁੱਦੇ ਉਠੇ। ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ 50 ਮੁੱਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਅੰਕ ਨੰ. 14(ਏ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਟਮ ਨੰ.38 (ਹੈਦਰਨਗਰ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"14(ਏ)। ਕੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 4 ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 37 ਤੋਂ 40 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਮਕਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨਾਮੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?"

ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 14 (ਏ), ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ 4 ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ. 38 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕ ਨੰ. 13 (ਸੀ), ਜੋ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰ. 35 ਅਤੇ 36 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਫਤਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਸਨ।

ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਅੰਕ ਨੰ. 13(c) ਅਤੇ 14(a), ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, 'ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ:

(i) ਉਹ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 35 ਅਤੇ 36 ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਅਤੇ ਭਲਕੀ ਵਿਖੇ ਦਫ਼ਤਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਜਾਗੀਰ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਇਮਾਰਤਾਂ ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(ii) ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲੀਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਹਨ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਮਥਰੂਕਾ ਵਾਂਗ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ:

(iii) ਉਹ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 37, 38, ਅਤੇ 40 ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 39 ਨਲਗੋਂਡਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੈ;

(iv) ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਅਤੇ 39 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਵਾਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਮਕਤ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਸਨ ਜਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਥਿਆਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ;

(v) ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 40 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਲੇਖ ਸ਼ੱਕ ਵਿੱਚ ਸੀ;

(vi) ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਆਈਟਮ ਨੰ. 35, 36, 37, ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;

(vii) ਉਹ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 37 ਅਤੇ 40 ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ,

(viii) ਕਿ ਇਨਾਂ ਜਾਂ ਮਕਤਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਅਤੇ

(ix) ਕਿ ਇਸਲਈ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅੰਕ ਨੰ. 14(a) ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅੰਕ ਨੰ. 13(c) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅੰਕ ਨੰਬਰ 13(c) ਅਤੇ 14(a) 'ਤੇ ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਪਲੇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਗਈ। ਸਾਰੀ ਚਰਚਾ ਆਈਟਮ ਨੰ: 35 ਤੋਂ 40 ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਘੁੰਮਦੀ ਸੀ। ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਟਮ ਨੰ: 35 ਅਤੇ 36 ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਲ। ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਈਟਮ ਨੰ: 37 ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਮੁਅੱਤਲ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 35, 36, 37 ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 38 ਅਤੇ 39 ਵੰਡ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਵਸਤੂਆਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਆਈਟਮ ਨੰ: 35 ਅਤੇ 36 'ਤੇ ਜੋ ਤਰਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਈਟਮ ਨੰ: 38 ਅਤੇ 39 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

136. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅੰਕ ਨੰ. 14(ਏ) ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਕਰਾਂਗੇ

137. ਅੰਕ ਨੰ. 14(ਏ) ਨੂੰ ਕੱਢੋ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"14(ਏ)। ਕੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 4 ਦੀਆਂ ਆਈਟਮਾਂ 37 ਤੋਂ 40 ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਮਕਤਾਂ ਅਤੇ ਇਨਾਮੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?"

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤਾ:

"ਮਸਲਾ ਨੰ. 14(a) ਦਾ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

138. ਜੇਕਰ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 14(ਏ) ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 37 ਤੋਂ 40 ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਕਤਾਸ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਸੰਪਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਵਾਦ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀਕਰਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਰਹਿਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

139. ਇਸਲਈ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅੰਕ ਨੰਬਰ (i) 'ਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 28.06.1963 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਭਾਵੇਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ (iv) 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਡਰ XXI, ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ (ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ), ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ/ਦਾਅਵੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਸਹੀ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰ। ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਦਾਅਵਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੰਡ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

ਅੰਕ ਨੰਬਰ (ii) ਅਤੇ (iii)

(ii) ਕੀ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀਆਂ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜਾਂ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਕੋਈ ਵੀ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ, ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਜੋ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ? ਅਤੇ

(iii) ਕੀ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ?

ਅੰਕ ਨੰਬਰ (ii) ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣਾ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਕ ਨੰਬਰ (i) ਅਤੇ (iv) ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਮੰਨ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਜ, ਜੋ ਕਿ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤੀਜੀ ਧਿਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਸਨ, ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਰਹੇਗੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਓ ਅਸੀਂ ਅੰਕ ਨੰਬਰ (ii) 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਚਲੀਏ।

ਮਸਲਾ ਨੰਬਰ (11) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 994 ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਕੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੋਜ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ ਜੋ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ?

ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਲੱਭਣ ਲਈ, ਆਓ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ।

ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 7(ਏ) ਅਤੇ 7(ਬੀ) ਵਜੋਂ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਬਣਾਏ। ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 7(ਏ) ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਲਾਂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ IV, IVA, ਅਤੇ IVB ਵਿੱਚ ਵੇਰਵੇ ਸਹਿਤ ਸੂਟ ਜਾਇਦਾਦ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ। ਅੰਕ ਨੰ: 7 (ਅ) ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਸੀ।

ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅੰਕ ਨੰ. 7(ਏ) ਅਤੇ 7(ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਚਰਚਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਹੀ ਨੋਟ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲਤਾ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਚਰਚਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਅਤੇ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਦੀ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਮਥਰੂਕਾ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 7(ਏ) 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ

ਸਮੇਂ, ਹੋਰ ਜੁੜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 8 (ਏ) ਜੋ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਸੀ, 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗਾ। ; ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 9 ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਇਕੱਲੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ; ਅੰਕ ਨੰ. 10 ਅਤੇ 11 ਜੋ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋ ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਸੀ; ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 12 ਜੋ ਕਿ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 1 ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਸੀ; ਅਤੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰ. 20 ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੁੱਦੇ ਨੰ. 7(a) ਅਤੇ 7(b) 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ ਅੰਕ ਨੰ. 8 (a), 11, ਅਤੇ 12 ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਭਾਗ ਹੈ। ਅੰਕ ਨੰ. 9 ਅਤੇ 20 ਦੇ ਨਾਲ ਅੰਕ ਨੰ. 7(a) ਅਤੇ (b) ਦੇ ਨਾਲ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਕ ਨੰ. 7(ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਬਸ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅੰਕ ਨੰ. 7(ਏ) ਅਤੇ 7(ਬੀ) 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਿੱਧੀ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ "ਮੁੱਦੇ 7(a) ਅਤੇ 7(h) ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ 8(a) ਅਤੇ 8(h), 9, 11, 12, ਅਤੇ 20 ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਕਿ ਦੋ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ, ਇੱਕ ਵੰਡ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D.1(6) ਅਤੇ D.1(29) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

(ii) ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ;

(iii) ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਠਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੀਆਂ;

(iv) ਕਿ ਇਸ ਪਾਠ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ ਹੈ;

(v) ਕਿ ਦੂਜਾ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਕੋਡੀਸਿਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਸੀ;

(vi) ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ 1/3 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(vii) ਕਿ ਜੇਕਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇੱਕ ਵਾਰਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਵਾਰਸ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ;

(viii) ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਸੀਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ;

(ix) ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ DW-25 (ਵਿਟਲ ਰਾਏ, ਪੈਗਾਹ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਕਰਮਚਾਰੀ) ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

ਜਹ, ਪੈਗਾਹ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

(x) ਕਿ ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਵਾਰਡਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਨੂੰ 1338 F ਤੱਕ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ:

(xi) ਕਿ 1338 F ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਰੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(xii) ਕਿ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੱਕ, ਸੰਪਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਮੇਟੀ ਇੰਤਜ਼ਾਮੀ ਪੈਗਾਹ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ;

(xiii) ਉਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P.7(a) ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਮਕਤਜਾਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ:

(xiv) ਕਿ ਉਹ ਹਸ਼ਮਤਪੇਟ, ਹਫੀਜ਼ਪੇਟ, ਹੈਦਰਨਗਰ, ਆਦਿ ਸਨ;

(xv) ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ P.2(a), P.3(a), P.4(a), P.6(a), ਅਤੇ P.7(a) ਆਮਦਨ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਖਰਚੇ;

(xvi) ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D.1(6) ਅਤੇ D.1(29) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ;

(xvii) ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਕਦੇ ਵੀ ਵੰਡੀ ਨਹੀਂ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਸੀ;

(xviii) ਕਿ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੱਕ, ਇਹਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ;

(xix) ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ, ਜਗੀਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਵਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ;

(xx) ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D.1(3) ਮਿਤੀ 25.04.1950 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਟੇਟ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਪੈਗਾਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਰਹੀ;

(xxi) ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮੀਰ ਪੈਗਾਹ ਵਜੋਂ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਹਿਮਾਇਤ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਵੇਕਲਾ ਮਾਲਕ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(xxii) ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

148. ਪਿਛਲੇ ਪੈਰੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਅੰਕ ਨੰ. 7(a) ਅਤੇ 7(b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਅੰਕ ਨੰ. 8(a) ਅਤੇ 8(b), 9 ਦੇ ਨਾਲ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। , 11, 12, ਅਤੇ 20. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਅੰਕ ਨੰਬਰ 7(ਏ) ਅਤੇ 7(ਬੀ) 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਮਿਤੀ 28.06.1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ (ਫੋਟੋਕਾਪੀ) ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 198 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਪੰਨਾ ਨੰ: 224 ਤੱਕ। ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ 27 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਬਦ "ਮਥਰੂਕਾ" ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਥਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਪੰਨਾ ਨੰ: 212 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਗਵਾਹ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਜੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਮਥਰੂਕਾ ਸੀ। ਜ਼ਫਰ ਜੰਗ ਅਤੇ ਇਮਾਮ ਜੰਗ ਵਿਚਕਾਰ ਕਦੇ ਵੰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

149. ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, 28.06.1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਸੀ, ਕਿ ਖੋਜ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਣਾ ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੇ ਉਲਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਹੈ।

150. 28.06.1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਅੰਕ ਨੰ. 7(ਏ) ਅਤੇ 7(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ ਜਾਂ ਅੰਕ ਨੰ. 6(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਿਰਜ਼ਾ ਯਾਰ ਜੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਜਾਇਜ਼ ਵਾਰਸਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕਿਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 28.06.1963 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਭਰੋਸਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮਥਰੂਕਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਗਲਤ ਹੈ।

151. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

- ਸਨਦ ਮਿਤੀ 03.12.1877;

- ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਇਨਾਮ ਜਾਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ GOMS ਨੰਬਰ 1106 ਮਿਤੀ 06.06.1959;

- ਪਹਿਲਾਂ 11.09.1959 ਨੂੰ ਅਤੇ ਫਿਰ 30.10.1968 ਨੂੰ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ; ਅਤੇ

- ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 14.02.1983 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਮੁਨਤਖ਼ਾਬ।

152. ਪਰ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕਿਵੇਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਲਕ੍ਰਮ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਸਨਦ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:
“ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਪਰਗਨਾ ਸਰਕਾ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੀਆਂਪੁਰ ਦੇ ਸਿਵਰ (ਅਰਥਾਤ ਸੀਮਾਵਾਂ) ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਹਾਫਿਜ਼ ਪੇਠ ਦਾ ਨਾਜ਼ਰਾ (ਅਰਥਾਤ ਖੇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ) ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਮਜਰਾ (ਯਾਨਿ ਕਿ ਖੇਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ) ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਤੇ ਨਹਸੀਲ ਲੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਕਤ ਸ਼ਾ ਦਾ, ਪਰਗਨਾ ਇਬਰਾਹਿਮਪਟਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਮੀਰ ਖੰਗੂਡਾ ਦੇ ਸਿਵਰ ਦੇ ਮਜ਼ਨਾ ਤਿਮਾਈਪੱਲੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਇੱਕ ਸੌ ਚੌਂਤੀ ਚੌਂਤੀ ਅਤੇ ਅੰਨਾ ਦਸ ਰੁਪਏ ਦਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੋ "ਖਾਲਸਾ" ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। "ਅਰਥਾਤ, ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਨਗਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜੋ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ (ਅਰਥਾਤ, ਉਸਦੀ "ਜ਼ਰ ਖਰੀਦ," ਭਾਵ, ਖਰੀਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ) ਅਤੇ "ਖਰਿਜ ਜਾਮਾ"। " ਭਾਵ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਲ 1286 ਫਾਸਲੀ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ, ਉਕਤ ਬਹਾਦੁਰ, ਭਾਵ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਅਲਤਮਘਾ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਜਾਮਾ (ਭਾਵ, ਸਰਕਾਰੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ) ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹਾਦੁਰ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਅਸਾਮੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਭਾਵ, ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਲਏ ਬਿਨਾਂ, "ਚੌਥ" ਆਦਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਛੋਟ ਦੇ ਨਾਲ। ਤੁਹਾਨੂੰ, ਉਕਤ ਬਹਾਦੁਰ ਦੇ ਨਾਇਬ, ਭਾਵ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਬਹਾਦੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਕੇ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸੀਜ਼ਨ 'ਤੇ, ਮਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਬਣਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਖਤ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਭਾਵ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ "ਲਿਆ", ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

153. ਸਨਦ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਅਤੇ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਨਗਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਰੇਲਵੇ ਰੋਡ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਖਰੀਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਥਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਮਥਰੂਕਾ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਉਂ, ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵੀ ਪੈਗਾਹ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ

'ਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਹ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਬਟਵਾਰੇ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

154. ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਮਿਤੀ 30.10.1968 ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ 14.02.1983 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਮੁਨਤਖ਼ਾਬ ਨੂੰ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਮਿਤੀ 28.06.1963।

155. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਮੁੱਢਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ 28.06.1963 ਦੇ ਅੰਕ ਨੰਬਰ 7(ਏ) ਅਤੇ 7(ਬੀ) ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ 27 ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

156. ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਫੀਜ਼ਪੇਟ ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ, ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤਿਅਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ "ਐਫ" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ 380 ਅਤੇ 381 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਇਨਾਮ-ਅਲ-ਤਮਘਾ ਸਨ। ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਅਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਨੁਬੰਧ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ-ਅਲ-ਤਮਘਾ ਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"1. ਨੰਬਰ 380 ਅਤੇ ਨੰਬਰ 381 ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ 1296 ਐਚ ਦੇ "ਕੈਫੀਅਤ-ਏ-ਜਾਗੀਰਦਾਰਨ" ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ "ਇਨਮ ਅਲ-ਤਮਘਾ" ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ "ਤਮਘਾ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਸ਼ਾਹੀ ਚਾਰਟਰ"। ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਜਾਗੀਰ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਾਗੀਰ/ਇਨਾਮ/ਗ੍ਰਾਂਟ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਇੱਕ ਚੈਕਲਿਸਟ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨ ਲਈ, "ਜਾਗੀਰ/ਇਨਾਮ/ਗ੍ਰਾਂਟ ਦੀ ਕਿਸਮ" ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ. ਨਵਾਬ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਬਹਾਦੁਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਗੀਰ "ਇਨਾਮ-ਉਲ-ਤਮਘਾ" ਸੀ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਗੀਰ/ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲਈ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਲਾਟ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮਕਸਦ ਜਿਵੇਂ ਸੜਕ/ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਵਿਛਾਉਣਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ, ਆਦਿ।"

157. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਇਨਾਮ-ਅਲ-ਤਮਘਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਿਰਫ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ.

158. ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨ ਵੀ ਲਈਏ ਕਿ ਇਹ ਇਨਾਮ-ਅਲ-ਤਮਘਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਐਬੋਲੀਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਨਮਸ ਐਕਟ, 1955 (1955 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ VIII) ਦੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ? ਇਹ ਐਕਟ ਧਾਰਾ 2(1)(c) ਦੇ ਤਹਿਤ "ਇਨਾਮ" ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਗੀਰਦਾਰ, ਸਮਸਥਾਨ ਦੇ ਧਾਰਕ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੋਹਫ਼ੇ ਜਾਂ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਧੀਨ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਨਤਖਬ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਿਰਲੇਖ ਡੀਡ ਦੇ ਕਾਰਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਮੁਨਤਖ਼ਾਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਮਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਨਾਮ-ਅਲ-ਤਮਘਾ 'ਤੇ 1955 ਦਾ ਐਕਟ।

159. ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਸਿਰਫ਼ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1948 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਗੀਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਭਾਵੇਂ ਜਾਗੀਰ ਅਬੋਲਿਸ਼ਨ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੰਪਤੀ ਗਿਲੋਟਿਨ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ 1955 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

160. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅੰਕ ਨੰਬਰ (ii) ਅਤੇ (iii) 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਪ੍ਰਤੀਰੋਧਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ) ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸਨ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਾਅਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

ਅੰਕ ਨੰ. (v):

ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਏ?

161. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਰਾਇਣਨ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ (ਫਾਸੀ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ) ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀ ਟੁਕੜਾ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ 172

162. ਪਰ ਉਕਤ ਵਿਵਾਦ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। 26.10.2004 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪੈਰਾ 58, ਜਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। -ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ। ਪੈਰਾ 59 ਤੋਂ ਪੈਰਾ 61 ਤੱਕ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 4 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਬੋਡੂ ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪੱਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਦੇ ਨੰਬਰ 2 ਨਾਲ ਵੀ ਨਜਿੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਉਲਟ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੋਦੂ ਵੀਰਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲ 1947 ਵਿੱਚ ਪੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁਰਾਣੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੇਠਵਾਰ, ਫੈਜ਼ਲ ਪੱਟੀ, ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ, ਟੈਕਸ ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 61 ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੁਕਸਦਾਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

163. ਉਕਤ ਖੋਜ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੰਕਰਨਾਰਾਇਣਨ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 90 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਸਹੀ ਹਿਰਾਸਤ ਤੋਂ ਆਇਆ ਹੈ। .

164. ਪਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 90 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹਿਰਾਸਤ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਮੂਲ ਸੀ ਜਾਂ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਸੰਭਾਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

165. ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਟਾਈਟਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ, ਰੰਗਾ ਰੈੱਡੀ ਜਿਲ੍ਹੇ ਰਾਹੀਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

166. ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ, ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ।

167. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ, 1317 ਐੱਫ. (1907 ਈ.ਡੀ.) ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੀਆਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) 'ਤੇ ਪੱਟਾਦਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਸਥਿਤੀ. ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 86 ਦੀਆਂ ਉਪ ਧਾਰਾਵਾਂ (2) ਅਤੇ (3) ਨੂੰ ਏ.ਪੀ. ਅਡੈਪਟੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ, 1957 ਦੁਆਰਾ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

168. ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦੀ। ਜਿਸ ਪਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਇਹ ਮਥਰੂਕਾ ਸੰਪਤੀ ਸੀ, ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਬੋਝ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

169. ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਲੀ ਨਕਸ਼ਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸਾਲ 1978-79 ਵਿੱਚ 24/25 ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪਰ ਇਹ ਨਕਸ਼ਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਜਾਂ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਮਪਿਊਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ।

170. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਨੂੰ ਸਾਲ 1978 ਵਿਚ 24/25 ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਇਕ ਸਵੈ-ਹਾਰਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੇ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ 31.01.1976 ਦੀ 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 139 ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਇਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 50, 51, ਅਤੇ 52 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 116 ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰ: 172 ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਾਇਰਸ ਗੋਲਡਸਟੋਨ/ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਨੇ 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 139 ਵਿਚ ਆਰਡਰ। ਉਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 157 ਅਤੇ 206 ਤੋਂ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੱਕ ਹੀ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜਾਂ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 51 ਅਤੇ 52 ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 1 ਦੇ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਇਰਸ/ਗੋਲਡਸਟੋਨ/ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ HEH ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੁਆਰਾ ਅਣਵੰਡੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ 80% ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 156. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜ ਇਹਨਾਂ ਉਪ-ਵਿਭਾਗਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਨੂੰ ਨਕਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ।

171. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੀ ਕਿ 1978 ਵਿੱਚ ਹੀ ਫੈਸਲ ਪੱਟੀ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਰਸੀਵਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਸੀਵਰ ਦੁਆਰਾ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ 09.04.1980 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਰਸੀਵਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ: 157 ਅਤੇ 206 ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮਿਤੀ 20.01. .1984 ਕਬਜਾ ਸੌਂਪਣਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਰਿਸੀਵਰ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 09.04.1980 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਜ਼ਲ ਪੱਟੀ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿਵੇਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋਇਆ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੰ. (v) ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਅੰਕ ਨੰ. (vi):

ਕੀ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਟਹਿਰੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਈ ਝਟਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਚੇਗਾ?

172. ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 244 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਕਿ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਗੀਰ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਗਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸਲੀ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ 1947 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੇਠਵਰ ਅਤੇ 1978-79 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਫੈਸਲ ਪੱਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

173. ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪੈਰਾ 414(d) ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਜਾਗੀਰ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 2022 ਦੇ ਐਲ.ਏ. ਨੰਬਰ 75869 ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ 2020 ਦੇ SLP (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 2373-2377 ਲਈ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 2022 ਦੀ

SLP (ਡਾਇਰੀ) ਨੰਬਰ 19266 ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪੀਲ। ਇਸਲਈ, ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

174. ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜਾਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਰਾ 414(d) ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੋਜ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

175. ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਅਪੀਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਡੀਕਰੀ ਧਾਰਕਾਂ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਗੁਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜੀਵਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਨੇ 1982 ਵਿੱਚ ਮੁਢਲੇ ਡਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਲੇਟ ਸ਼ਡਿਊਲ 4 ਦੀ ਆਈਟਮ ਨੰ: 35-38 ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮਿਤੀ 18.12.1982 ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 1985 ਦੇ OSANo.1 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 24.12.1999 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 05.05.2000 ਨੂੰ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਿਯਮਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਾਲ 2000 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 38 ਸਾਲ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹੁਣ ਰਾਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਕਿਸਮਤ 'ਤੇ ਮੋਹਰ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

176. ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਹੰਸ ਲਈ ਚਟਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਗਾਂ ਲਈ ਚਟਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵੰਡ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਜਨਬੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹੀ ਤਰਕ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਐਸ. ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦੇ ਅਣਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 1955 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 (ਕੁੱਲ 196.20 ਏਕੜ ਵਿੱਚੋਂ

ਲਗਭਗ 11 ਏਕੜ) ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਟਾਈਟਲ ਸੀ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸ ਕੋਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਵਾਲੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਅਜੇ ਵੀ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰਹੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ ਜਾਗੀਰ ਖਾਤਮੇ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਕੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਕੋਲ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਵੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਾਕੀ ਦੀ ਹੱਦ। ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਲ ਹੈ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਸੀਲਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਸੀ।

177. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਅੰਕ ਨੰ. (vi) ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕੁਝ ਰੱਖਾਂਗੇ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 244 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਖੋਜ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 414(d) ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ ਸਿੱਟਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਭਾਗ-V: ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ

178. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 24 ਬਿਨੈਪੱਤਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਪਾਅ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵੱਖਰਾ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ।

179. ਸਾਰੀਆਂ 24 ਲਾਗੂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ:

(i) ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਸਾਈਨਸ/ਗੋਲਡਸਟੋਨ/ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਅੱਧੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ,

(ii) ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ,

(iii) ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ,

(iv) ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ, ਜੋ ਮੋਰਟਗੇਜ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ

(v) ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

180. ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

181. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਿਉਂ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 414(e) ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 23.06.2006 ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਪੂਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਰਮ ਨਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਪੈਰਾ 414(1) ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ (ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ) ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਬਾਰੇ ਪੂਰੇ ਮੁਢਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੈਰਾ 414 (ਜੀ) ਵਿੱਚ, 1983 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 266 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 20.01.1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 1995 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 994 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 28.12.1995 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਸਗੋਂ ਤੀਜੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਪੈਰਾ 414(h) ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪੈਰਾ 414(1) ਵਿੱਚ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ EP ਨੰਬਰ 3 ਵਿੱਚ 29.03.1996 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ 19.04.1996 ਦੀ ਬੈਲੀਫ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰੋ ਪਰ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਇਮਪਲੇਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਦਾਅਵੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਲਾਭ (i) 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ (ii) 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। .

ਭਾਗ-VI: ਗੈਰ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਮਪਿਊਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਅਪੀਲਾਂ, ਇਪਗਨਡ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ

182. ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ ਸਮੀਨਾ ਕੈਸਰ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ, ਜੋ ਕਿ ਮਰਹੂਮ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਜ਼ਾਹਰ ਬੇਗ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਹਨ, ਨੇ 2004 ਦੇ OSA ਨੰ: 54, 56, 58 ਅਤੇ 59 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ) ਪੈਰਾ 414(f) ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ।

183. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸਾਹਬਜ਼ਾਦੀ ਹਮੀਦੁੰਨੀਸਾ ਬੇਗਮ, ਮਰਹੂਮ ਨਵਾਬ ਗੌਸੁਦੀਨ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਪਤਨੀ। ਗੌਸ ਮੋਹੀਉਦੀਨ ਖਾਨ, 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਪੀਲ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਦੇ ਪੈਰਾ 1 ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੀ ਪੈਰਾ 414(1) ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਗਏ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। .

184. ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੱਖ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 52 ਇੱਕ ਨਵਾਬ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਉਰਫ਼ ਮੁਹੰਮਦ ਸੀ। ਗੌਸ ਮੋਹੀਉਦੀਨ ਖਾਨ। ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਸਾਹੇਬਜ਼ਾਦੀ ਹਮੀਦੁਨਿਸਾ ਬੇਗਮ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 58 ਸੀ। ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਪਹਿਲੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 52) ਨੂੰ 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ: 139 ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 1973 ਦਾ 185। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ 30.10.1968 ਦੀ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਰੀਵਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ 1983 ਦਾ ਮੁਨਤਖਾਬ ਨੰਬਰ 4 ਮਿਤੀ 14.02.1983 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦੋ ਭਰਾ ਇਸ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ 5 ਸ਼ੇਅਰ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 19.12.1978 ਦੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 52) ਨੇ ਮਹਿਬੂਬ ਬੇਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 60.00 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ। ਸਮੀਨਾ ਕੈਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਮਹਿਬੂਬ ਬੇਗ ਦੀਆਂ ਪੋਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਹਿਬੂਬ ਬੇਗ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 60 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁੱਲ 60.00 ਏਕੜ ਵਿੱਚੋਂ 30 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਜਯਾਹੋ ਅਸਟੇਟ

ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਨਾ ਕੈਸਰ ਅਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ, ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 60.00 ਏਕੜ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 52)। ਸਾਹੇਬਜ਼ਾਦੀ ਹਮੀਦੁਨਿਸਾ ਬੇਗਮ, ਜੋ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੈ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 58 ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਘੋਸ਼ਣਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹਨ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਸਿਰਫ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 414(f) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ। ਪਰ ਬਹਿਸ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ., ਰਾਓ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 414 (ਸੀ) ਅਤੇ 414 (ਡੀ) ਦੀ ਵੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ। ਪੈਰਾ 414 (ਸੀ) ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖੁਰਸ਼ੀਦ ਜਾਹ ਦੀ ਮਥਰੂਕਾ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ। ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 414 (ਡੀ) ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਗੀਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ, ਪਰ 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਰਾਇਤਾਂ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪੱਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 1948 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ.

187. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਕਾਰਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੰਡ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਰੈਵੇਨਿਊ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੂੰ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਅਤੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਲੇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੁਝ ਸੰਪਤੀ ਹੈ। ਪਲੇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰਾਂ ਅਤੇ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਵੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ, ਅਤੇ ਕਿੰਨੀਆਂ ਵੀ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਐਸ. ਵੈਦਿਆਨਾਥਨ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਰਾਜ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਜਿਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। (CS) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਸਕੈਂਡਲ ਨਿਕਲਿਆ। ਹਵਾ ਵਿੱਚ

ਕਿਲ੍ਹੇ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉੱਥੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਲ੍ਹੇ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

188. ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਏ.ਪੀ. ਰਾਜ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ IV ਦੇ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 35 ਤੋਂ 38 ਅਤੇ 40 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ 18.12.1982 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 1985 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ I ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ 24.12.1999 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਾਜ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ 05.05.2000 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ। ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਰਾਜ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 2000 ਦੇ OSA SR ਨੰਬਰ 3526 ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 07.02.2001 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 2001 ਦੇ SLP (C) ਨੰਬਰ 10622-23 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 16.07.2001 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜੋ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵੈਂਕਟਾ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਪੇਥੀ ਰੈਡੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਾਰਾਇਣ ਸਰਮਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਮੁੱਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

189. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, 28.06.1963 ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋ ਵੀ ਹੋਇਆ ਉਹ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ: (i) ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ; ਅਤੇ (ii) ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦਾ ਘੇਰਾ।

190. 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ, ਉਸ 'ਤੇ ਇੱਕ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਕੋਡ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1908 ਦੀ ਕੋਡ।

191. ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦਾ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18, ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ XX ਦੇ ਨਿਯਮ 18 ਦੇ ਦੋ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਵੰਡ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲੀਏ ਦੇ

ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। . ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਦਾਲਤ, ਜੇ ਇਹ ਸੋਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ।

192. ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ 28-06-1963 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ।

193. ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXVI ਨਿਯਮ 13 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਰਡਰ 26 ਨਿਯਮ 13 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੰਡ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 54 (ਅਤੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ), ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨਾ।

ਇਸ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸ਼ੇਅਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਕਮਾਂ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। XXVI ਨਿਯਮ 14 (1)। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਹੁਕਮ XXVI ਦੇ ਨਿਯਮ 14 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ, ਬਦਲ ਜਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXVI ਨਿਯਮ 14 (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

194. ਇਸਲਈ, ਕੋਡ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵੰਡ ਅਤੇ ਵੱਖਰੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਰਡਰ XXVI ਨਿਯਮ 13, ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ

XXVI ਨਿਯਮ 14 (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 35 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਿਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

195. ਇਸਲਈ, ਅਣਵੰਡੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਸ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜਾਂ ਅਚੱਲ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਿਭਾਜਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਵੰਡ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਧਿਰਾਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਵਸਤੂਆਂ ਜਾਂ ਸੂਟ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਸ ਹਿੱਸਿਆਂ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪੜਾਅ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ (1) ਆਰਡਰ XX ਨਿਯਮ 18 (2) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ; (ii) ਇੱਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ XXVI ਨਿਯਮ 14 (3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (iii) ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 35 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੰਡ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਕੇ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਮਝੌਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

196. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਮੀਨਾ ਕੌਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 60.00 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 52 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਨਾ ਕੌਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ 1997 ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਜਯਾਹੋ ਅਸਟੇਟ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਮੀਨਾ ਕੌਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਹਨ।

197. ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, 19.12.1978 ਦੇ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੋ, ਜੋ ਕਿ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ (ਮੁਦਾਇਕ ਨੰ. 52) ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਣਾਏ ਗਏ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ (ਹਿਬਾ) ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ। 10.10.1978. ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦਾ ਇਹ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਨੀ ਨੇ ਤੋਹਫ਼ੇ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੌਖਿਕ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੇ ਇਸ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਜੀਬ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। 19.12.1978 ਦੇ ਇਸ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਆਫ ਓਰਲ ਗਿਫਟ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਕੱਢਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-

"ਅੱਜ 19 ਦਸੰਬਰ 1978 ਨੂੰ, ਮੈਂ 10 ਅਕਤੂਬਰ 1978 ਨੂੰ ਦਾਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੋਹਫ਼ੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਹਫ਼ੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕੁਝ ਸ਼ਬਦ ਮੇਰੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ ਗਿਫਟ ਵਜੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਮਿਤੀ: 19 ਦਸੰਬਰ 1978। ਸੀਮਾਵਾਂ: ਉੱਤਰ: ਨਿਜ਼ਾਮਪੇਟ ਪਿੰਡ ਦੱਖਣ: ਬੰਬੇ ਹਾਈਵੇਅ ਪੂਰਬੀ: ਜੀਲਾਨੀ ਬੇਗਮ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ। - ਦਾਨੀ ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖ਼ਾਨ ਐਸਡੀ/-ਗਵਾਹ ਐਸਡੀ/-ਗਵਾਹ"

198. ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿੱਚ, ਦਾਨੀ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 60 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 196.20 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 52 ਤੋਂ 60 ਏਕੜ ਤੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 31.01.1976 ਨੂੰ 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 139 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 54 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਪਿਆ। ਪਰ ਅਚਾਨਕ, ਇੱਕ ਪੀ. ਨਰਸਿਮਹਾ ਰਾਓ, ਰਸੀਵਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਰਿਪੋਰਟ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 1973 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 185 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਉਕਤ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ, ਸਰਵੇਖਣ ਨੰ. 172 ਨੂੰ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172/1 ਤੋਂ 172/25 ਵਾਲੇ 25 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 52 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਨ:

| ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ | ਡੀ-52 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ | ਵਿਚੋਂ |
|------------|----------------------| -----|
| 172/8 | 0.2 ਜੀ | 9 ਏਕੜ 39 ਗੁੰਟੇ |
| 172/9 | 10.02 ਜੀ | 10 ਏਕੜ 02 ਗੁੰਟੇ |
| 172/17 | 7.08 ਜੀ | 7 ਏਕੜ 08 ਗੁੰਟੇ |
| 172/18 | 10.00G | 10 ਏਕੜ 00 ਗੰਟ |
| 172/19 | 10.07 ਜੀ | 10 ਏਕੜ 07 ਗੁੰਟੇ |
| 172/20 | 9.34 ਜੀ | 9 ਏਕੜ 34 ਗੁੰਟੇ |
| 172/21 | 5.04 ਜੀ | 5 ਏਕੜ 04 ਗੁੰਟੇ |
| 172/22 | 5.38 ਜੀ | 5 ਏਕੜ 38 ਗੁੰਟੇ |

172/23	5 ਏਕੜ 25 ਗੁੰਟੇ	62.13 ਜੀ

199. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, 1971 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 139 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 21.01.1976 ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਨੂੰ ਉਪ-ਵਿਭਾਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਸਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ.52 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ 19.12.1978 ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ਼ ਗਿਫ਼ਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪ-ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਹੀ ਵੇਰਵਾ। ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਦੇ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਾਰਸਲਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਆਫ਼ ਗਿਫ਼ਟ ਸਿਰਫ਼ ਹੱਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰੀ ਸੀਮਾ ਨਿਜ਼ਾਮਪੇਟ ਪਿੰਡ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਦੱਖਣੀ ਸੀਮਾ ਬੰਬੇ ਹਾਈਵੇ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੀਮਾ ਜੀਲਾਨੀ ਬੇਗਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 28 ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਰਾ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਧੋਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

200. ਦਰਅਸਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੀਤ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਸਰਵੇਖਣ, ਬੰਦੋਬਸਤ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਮੁਨਤਖਬ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਸੂਟ ਸਿਰਲੇਖ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

201. ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਗੋਲਡਸਟੋਨ/ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵੀ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ 23.02.1967 ਨੂੰ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਗਠਨ ਅਟਾਰਨੀ ਸੀਬੀ ਤਾਰਾਪੋਰਵਾਲਾ ਦੁਆਰਾ F.E. ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ 17.11.1962 ਨੂੰ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਚਲਾਈ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ 22.02.1967 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ 'ਤੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸਦੇ ਪਾਵਰ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ 23.02.1967 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਜ਼ਾਮ 24.02.1967 ਨੂੰ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਿਆ। ਪਰ ਤਾਰਾਪੁਰਵਾਲਾ ਵੱਲੋਂ 17.03.1967 ਨੂੰ ਸੇਲ ਡੀਡ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤੀ ਠੇਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 201 ਦੇ ਤਹਿਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵੈਧ ਹੈ।

202. ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਨਿਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਸਾਇਰਸ ਤੋਂ ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਮੰਡੀਕਰਨ ਯੋਗ ਸਿਰਲੇਖ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਲੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 52 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਾਇਰਸ/ਗੋਲਡਸਟੋਨ ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਵੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਡੁੱਬਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

203. ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਕੁਝ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਮੂਰਤੀ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪਿੰਡ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਲਤਾਮਾਘਾ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਮਾਲ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਮੁਨਤਖ਼ਾਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵੱਲ ਵੀ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ।

204. ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਉਹ ਵੰਡ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੰਕਟ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੱਛੀਆਂ ਫੜਨੀਆਂ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

205. ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਰਾਓ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਮੂਹ ਲਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਅਰਥਾਤ ਫਰੀਦੁਦੀਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਦੋ ਹੋਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਿੰਡ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145/2 ਵਿੱਚ 30.00 ਏਕੜ, ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 145/1 ਵਿੱਚ 62.00 ਏਕੜ, ਅਤੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 163/3 ਵਿੱਚ 30.00 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। 2022 ਦੇ ਐਸ.ਐਲ.ਪੀ. (ਸੀ) ਨੰ. 8888-8891 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਇਹਨਾਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਨ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ.2 ਨੇ ਸਰਵੇ ਨੰ: 62 ਏਕੜ ਦੀ ਕੁੱਲ ਹੱਦ ਵਿੱਚੋਂ 42 ਏਕੜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। 145/1 ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 3 ਨੇ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 163/3 ਵਿੱਚ 30.00 ਏਕੜ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

206. ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀ ਵੰਡ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਣਵੰਡੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਪਾਰਸਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਨ।

207. ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਵੀ.ਐਸ. ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਰਾਓ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਰਡਰ XXI ਨਿਯਮ 97 ਤੋਂ 101 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ , ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 145 ਅਤੇ 163 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ

ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 145 ਅਤੇ 163 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

208. ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਜੋ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਿਰਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਸੂਰ (ਦੋ ਸੂਟ ਸ਼ਡਿਊਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਜ਼ ਮੈਸੂਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਨ) ਤੱਕ ਇੱਕ ਚੱਕਰ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਸੂਟ ਬਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਇਕੱਲੀ ਸੀਮਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

209. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, 2022 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 8884-8887, 2022 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 8888-8891, ਅਤੇ 2022 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 24098 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ VII:

** ਆਈ.ਏ. 2022 ਦੇ SLP (C) ਨੰਬਰ 8884 ਵਿੱਚ 2022 ਦਾ ਨੰਬਰ 118143**

210. ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਮੁਹੰਮਦ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਸਤਫਉਦੀਨ ਖਾਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੇ ਸਮੀਨਾ ਕੌਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦੇ ਐਸਐਲਪੀ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 8884 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

211. ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸ ਹਨ। ਗ਼ੌਸੁਦੀਨ ਖਾਨ, ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 52 ਸੀ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੰ: 52 ਨੂੰ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 62 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਉਹ 30.08.1964 ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ HEH ਨਿਜ਼ਾਮ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਖਰੀਦੇ ਸਨ। ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੰ. 52 ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਖਾਸਮ ਨਵਾਜ਼ ਜੰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਖੇਤਰ) ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਲੈਂਡਜ਼ ਐਕਟ, 1950 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 47 ਅਤੇ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਵਿਕਰੀ ਰੱਦ ਹੈ।

ਭਾਗ ਅੱਠਵਾਂ:

** ਆਈ.ਏ. 2020 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 2373-2377 ਵਿੱਚ 2022 ਦਾ ਨੰਬਰ 112090**

215. ਇਹ ਅਰਜ਼ੀ ਇੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ, ਮੈਸਰਜ਼ ਰੇਰ ਐਸੇਟ ਰੀਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਪਹਿਲਾਂ ਰੇਥੀਓਨ ਐਸੇਟ ਰੀਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟੇਡ) ਦੁਆਰਾ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ M/s MBS Jewellers Pvt. ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ, ਆਂਧਰਾ ਬੈਂਕ (ਹੁਣ ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ), ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਕੁਝ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ, ਤੀਜੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਪਲਾਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਮੌਰਗੇਜ ਬਣਾਇਆ। ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ 10, ਏਕੜ 196.20 ਗੰਟਾ ਹੈ। ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਮੌਰਗੇਜ ਬਣਾਈ ਹੈ ਉਹ ਸਨ ਮੈਸਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਟੈਲੀਕਾਮ ਫਾਈਨਾਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਮੈਸਰਜ਼ ਸੂਈ ਅਨੁਪਮਾ ਏਜੰਸੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ। ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਕੀਰਤੀ ਅਨੁਰਾਗ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟਸ ਪ੍ਰਾ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਮੈਸਰਜ਼ ਜੈਸ਼੍ਰੀ ਏਜੰਸੀਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਈ ਕੀਰਤੀ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਮੈਸਰਜ਼ ਸਾਈ ਪਵਨ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ, ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਟਰ ਗੋਲਕੋਂਡਾ ਅਸਟੇਟ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਐਸੇਟ ਰੀਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 25.03.2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਕੰਸੋਰਟੀਅਮ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਕੁੱਲ ਰਕਮ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਸੀ। 550 ਕਰੋੜ ਅਜਿਹਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਡੀਆਰਟੀ, ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੰਬਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਨਤਕ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

216. ਸ਼੍ਰੀ ਦੁਸ਼ਯੰਤ ਦਵੇ, ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਜਨਤਕ ਪੈਸਾ ਹੈ ਜੋ ਦਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਐਕਟ, 1993 ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਕਈ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਆਜ ਐਕਟ, 2002 (ਸਰਫੇਸੀ ਐਕਟ) ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨਗੇ।

217. ਪਰ ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਸ ਆਈ.ਏ. ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਏ. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 54 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 3; ਆਈ.ਏ. 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ

56 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 3, ਅਤੇ ਆਈ.ਏ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 2004 ਦੇ OSA ਨੰਬਰ 59 ਵਿੱਚ 2019 ਦਾ ਨੰਬਰ 4। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਪੂਰੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਇਮਪਿਊਡ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ-ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਦੂਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਪਿਗੀ-ਬੈਕ ਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

218. ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਛੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਾਂ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰੀ ਮੌਰਗੇਜ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਆਈ.ਏ. ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 2022 ਦਾ ਨੰਬਰ 112090, ਟਾਈਟਲ ਡੀਡਜ਼ ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ 25.03.2009 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ।

ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਐਫ.ਈ. ਦਿਨਸ਼ਾਅ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 196.20 ਏਕੜ, ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਇਰਸ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਬਣ ਗਈ;

(ii) ਕਿ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਬਾਕੀ ਅੱਧਾ ਹਿੱਸਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਕੋਲ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲ ਗਿਆ;

(iii) ਕਿ ਨਿਜ਼ਾਮ ਅਤੇ ਸਾਇਰਸ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 12.05.1987 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ;

(iv) ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੁਰਗਾ ਮਥਾ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ;

(v) ਇਹ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵੱਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ;

(vi) ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 06.02.2003 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ;

(vii) ਕਿ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਾਫ਼ੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(viii) ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ।

223. ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਕੋਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸੁੰਦਰਮ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲਟ ਹੁਕਮ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਏਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਬਚਾਈ ਸੀ।

224. ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰਮ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖੋਹੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਉਲਟ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

225. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੰਡ ਦੇ ਮੂਲ ਮੁਕੱਦਮੇ (1958 ਦਾ CS ਨੰਬਰ 14) ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਵਾਰਸਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜੋ ਖੁਦ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

226. ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਇਮਪਲੀਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੁਤੰਤਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਹੁਣ ਅਸਲ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

227. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਵਿਵਾਦ ਮੁਢਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਸ਼ਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਉਤਪੰਨ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹਨ।

228. ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈ.ਏ. 2023 ਦੇ ਨੰਬਰ 36417, 36419, ਅਤੇ 36422 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

229. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

230. ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ 1958 ਦੇ ਸੀਐਸ ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ, ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਹੱਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਅਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਧੀ ਤਿਆਰ ਕਰੇ।

(x) ਕਿ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ IDPL ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਹੈ।

231. IDPL ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਨੇ ਵੀ ਉਸੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਕਥਿਤ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ।

232. ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਗੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਨੇ ਵੈਧ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਡੀਡਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਸਲਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

233. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਮਾਮਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹੱਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇੰਪਲਾਈਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ।

234. ਆਪਣੇ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚਲੀਆਂ ਗਈਆਂ।

235. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਮੈਸਰਜ਼ ਦੁਰਗਾ ਮਥਾ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਸਮੇਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਲਈ ਡੈਰੀਵੇਟਿਵ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਹਨ। 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ।

236. ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਗੁੰਝਲਤਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਤਾ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਚੁਣੌਤੀਪੂਰਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਨਿਆਂਇਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਅਤੇ ਕਈ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ।

237. ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1958 ਦੇ CS ਨੰਬਰ 14 ਵਿੱਚ ਲੰਮੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

238. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੁਤੰਤਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

239. ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

(xi) ਕਿ 16.11.2005 ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ;

(xii) ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹੁਣ ਲੰਬਿਤ ਹਨ;

(xiii) ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹਨਾਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਮੁਢਲਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਖਰਾਬ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ;

(xiv) ਕਿ ਮਿਤੀ 20.12.2019 ਦੇ ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ 'ਤੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ;

(xv) ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸੇ ਹੀ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ; ਅਤੇ

(xvi) ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 1663 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਾ ਹੋਣ।

223. ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮੇਂਦਰਨਾਥ ਰੈੱਡੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇੱਥੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ:

(i) ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਸਮੇਤ ਕਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਨ ਵਾਲੇ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਓਵਰਬੋਰਡ ਚਲਾ ਗਿਆ;

(ii) ਕਿ ਮਾਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨਲ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 54 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਰਿਸੀਵਰ-ਕਮ-ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਉਪ-ਵੰਡ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਵੱਧ;

(iii) ਉਹ ਇੰਤਕਾਲ 1989 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇੰਤਕਾਲ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਵਾਇਆ;

(iv) ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜੱਪਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੀ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ;

(v) ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਰਫ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ;

(vi) ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਝਟਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ; ਅਤੇ

(vii) ਕਿ ਜਦੋਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਮੁੱਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਅਰਥ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੱਦਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਰਸਲਾਂ 'ਤੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੀਜੀ ਧਿਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਇਲਜ਼ਾਮਬੱਧ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

224. ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮੇਂਦਰਨਾਥ ਰੈੱਡੀ, ਇੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਮਿਤੀ 30.03.2021 ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ 2018 (ਬੈਚ) ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 20707 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਸਿਰਫ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸਨ।

225. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹੇਮੇਂਦਰਨਾਥ ਰੈਡੀ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ:

(i) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਗਾੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਹੈਦਰਨਗਰ ਦੇ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 172 ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੇ

ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ 2018 (ਬੈਚ) ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 20707 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 30.03.2021 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ (ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਉਸੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 31.03.2021 ਦੇ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 169 ਵਿੱਚ, ਅਗਲੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ:

"169. ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਬੇਗਮ (10 ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਹੈਦਰਨਗਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਹਫੀਜ਼ਪੇਟ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸਮਾਜ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਉਂ ਹੈ:

(ii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਅਣਜਾਣ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਤਿੰਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ, ਕ੍ਰਮਵਾਰ (1) ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ; (ii) 2020 ਦੇ SLP (C) ਨੰਬਰ 2373-2377 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ; ਅਤੇ (iii) ਢੁਕਵੇਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨਿਰਣੇ ਵਿਚਲੇ ਨਿਰੀਖਣ ਸਰਵੇ ਨੰਬਰ 163 ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਧੀਨ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲੰਬਿਤ ਅਪੀਲ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵ-ਸਿਰਲੇਖ-ਇਨ-ਟਾਈਟਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਿੱਗੀਬੈਕ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਲੇਖ ਵਿੱਚ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ; ਅਤੇ

(iii) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਰਵੇਖਣ ਨੰਬਰ 163 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਿਨੈਕਾਰ-ਸਮਾਜ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਆਈ.ਏ. ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ

226. ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ:

(1) ਟ੍ਰਿਨਿਟੀ ਇਨਫਰਾਵੈਂਚਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 2020 ਦੇ SLP(C) ਨੰਬਰ 2373-2377 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ (iv) 2022 ਦੀ SLP(C) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 19266 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੰਜ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰਾ 244 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਬੱਧ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 414(d) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਿੱਟਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(v) ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੀ ਹਮੀਦੁੰਨੀਸਾ ਬੇਗਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦੇ SLP (C) ਨੰਬਰ 24098 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(vi) ਟੀ. ਪੰਡਰੀ ਨਾਥਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦੇ SLP (C) ਨੰਬਰ 2203 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ; ਕੇ. ਸੁਧਨ ਰੈਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦਾ SLP (C) ਨੰ. 256; 2022 ਦਾ SLP (C) No.1584 Gi ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਰੁਣਾ ਕੁਮਾਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ; ਸੀ.ਆਈ. ਰਾਮਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦਾ SLP (C) ਨੰ. 980; ਕੇ. ਪਰਧਾ ਸ਼ਾਰਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2022 ਦਾ SLP (C) ਨੰਬਰ 8872, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਤਿਆ ਸਾਈਂ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਲਾਟ ਖਰੀਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਉਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਪੈਰਾ 414 (ਜੀ) ਅਤੇ 414 (1) ਵਿੱਚ "ਤੀਜੀ ਧਿਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ।

(vii) ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2020 ਦੇ SLP(C) ਨੰਬਰ 2373-2377 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ 2022 ਦਾ L.A. ਨੰਬਰ 112090, ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸੰਪੱਤੀ ਪੁਨਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ।

(vii) 2020 ਦੇ SLP(C) ਨੰਬਰ 2373-2377 ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁਰਗਾ ਮਾਥਾ ਹਾਊਸ ਬਿਲਡਿੰਗ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 2023 ਦੇ L.A. ਨੰਬਰ 36417, 36419, ਅਤੇ 36422 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ

ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate